

3 Aruba

‘Risicovolle
Statenvergaderingen
moeten voortaan veiliger’



9 Wereld

Duizenden eisen
aftreden premier Maleisië



10 Financieel

Olieprijs spuit
weer omhoog



12 Sport

Schippers straalt
op podium bij ceremonie



Directeur SVb:

Wet verhindert nabestaandenuitkering en pensioen partner gelijke seksen

ORANJESTAD — De Algemene Ouderdoms Verzekering (AOV) en de Algemene Weduwen- en Wezenwet (AWW) erkennen twee personen van hetzelfde geslacht niet als een echtpaar. Directeur van de Sociale Verzekeringsbank (SVb) Edwin Jacobs legt aan *Amigoe* uit hoe dit komt en wat de consequenties daarvan zijn. “De wetten die van toepassing zijn, stammen uit 1960. In de AOV en AWW landsverordening en het civiele recht spreekt men duidelijk over een man en een vrouw. Als daaraan niets verandert, kunnen wij ook niets wijzigen aan de uitkeringen.”

door onze verslaggever
Linda Reijnders

“Als je jaren hebt samengeleefd en een inkomen valt weg wegens overlijden van een van de partners en je kunt geen aanspraak maken op een weduwenpensioen, is dat een aanslag. Ook al kun je je op Aruba inschrijven als gehuwd stel bestaande uit twee gelijke geslachten, het wordt niet erkend door de wet inzake AOV en AWW.” Voor de achterblijvende partner betekent dit een enorme inkomstendaling, voor het pensioen is er echter niet echt een probleem,

licht Jacobs toe. “Als de man van een getrouwd stel 65 jaar wordt, ontvangt hij een alleenstaandpensioen van 1057 florin. Wordt zijn vrouw daarna 65, dan krijgen beide samen een gehuwd pensioen van 1780 florin. Omdat een gehuwd homoseksueel paar niet erkend wordt, blijven zij ieder afzonderlijk een alleenstaandpensioen ontvangen van 1057 florin.”

Modernisering
Geldt een samenlevingscontract binnen de sociale zekerheidswetgeving niet op Aruba, in de regio ziet Jacobs een verdergaande in-

terpretatie van wat eigenlijk onder een koppel wordt verstaan.

“Zelfs zonder samenlevingsovereenkomst zijn daar mogelijkheden, als je maar kunt bewijzen dat je die jaren samenwoont onder één dak. Sommige landen gaan zo ver dat ouders aanspraak kunnen maken op de weduwenwet wanneer hun kinderen overlijden. Dat komt omdat in die landen een kind vaak ook de ouders onderhoudt met werk. De maatschappelijke context ligt anders. Als ik mij niet vergis, is dit in Colombia door het hoogste gerechtshof vastgelegd.” De SVb-directeur geeft aan dat er al meerdere malen is aangekaart om een modernisering door te voeren, maar dat ligt niet in handen van SVb. “Er komen tijden dat deze ontwikkelingen zich manifesteren en daar moeten wij op kunnen inspringen.”

Vervolg op pagina 3

Inzamelingsactie Favi van start



ORANJESTAD — “I love Favi” is het motto van de inzamelingsactie voor 2015, die gisteren van start ging met het uitdelen van collectebussen. Doel van de actie is om de noodzakelijke fondsen voor de stichting voor visueel gehandicapten bij elkaar te krijgen. Favi kan alle diensten gratis aanbieden aan haar cliënten, dankzij de donaties die zij elk jaar krijgt vanuit de Arubaanse gemeenschap, bedrijven en verschillende organisaties. Zo is er transport voor personen en groepen, maar moet ook de brandstof en het onderhoud van de bussen bekostigd worden. Daarnaast zijn er activiteiten en verstrekt Favi geavanceerde hulpmiddelen die mensen met een beperkt gezichtsvermogen kunnen gebruiken, zodat zij zo onafhankelijk mogelijk kunnen leven. Er zijn oogtesten, begeleiding bij het gebruiken van hulpmiddelen, computerles, typeles, braille-les, kookles en een praatgroep. Onder de naam Favi-do biedt de stichting sociale activiteiten aan, zoals handenarbeid en gymnastiek. Favi-voorzitter Giana Quandt-Martiena bedankte de collectanten alvast voor hun werk en waardevolle bijdrage. “Zonder hen zou Favi niet bestaan!”

Politie North Dakota mag jagen met drones

BISMARCK — De politie in de Amerikaanse staat North Dakota mag gewapende drones blijven inzetten. Dat heeft de rechter in de aan Canada grenzende staat gisteren bepaald. Agenten zetten de onbemane helikopters in om

te jagen op verdachten. Volgens de rechter is dat geen probleem, zolang er geen dodelijke wapens onder de helikopters worden gehangen. In de praktijk komt het erop neer dat de drones uitgerust mogen worden met bijvoorbeeld pepperspray, geweren

die rubberen kogels afschieten of knalgranaten. Daarentegen zijn ook de zogeheten stun guns toegestaan. Dit jaar zijn in de Verenigde Staten al wel 39 mensen om het leven gekomen door de elektrische schokken die ze kregen van zo’n wapen.

Drie jaar cel voor journalisten al-Jazeera

CAIRO — Drie journalisten die voor de Arabische nieuwszender al-Jazeera werken, zijn in Egypte veroordeeld tot drie jaar gevangenisstraf. Een rechtbank in Cairo oordeelde vandaag dat Peter Greste, Mohamed Fahmy en Baher Mohamed ‘valse informatie’ hebben verspreid die schadelijk is voor Egypte. Ook werkten ze zonder geldige werkvergunning. Mohamed kreeg nog eens zes maanden extra opgelegd, omdat hij een kogel in zijn bezit had.

De Egyptische Canadees Fahmy en de Egyptenaar Mohamed waren tijdens de uitspraak in de rechtbank. De Australiër Greste is bij verstek veroordeeld, omdat hij eerder dit jaar naar Australië is gebracht. Fahmy en Mohamed zijn meteen opgepakt. Het is onduidelijk hoe lang zij nog in de gevangenis moeten zitten, omdat ze al langer dan een jaar vast hebben gezeten. Greste schreef na de uitspraak op Twitter dat hij ‘geschokt, verontwaardigd, boos en overstuur’ is over de veroordeling. “Drie jaar cel voor Mohamed, Fahmy en mijzelf is zo fout.”

Het was de tweede keer dat de journalisten voor de rechter moesten verschijnen voor dezelfde aanklacht.



De Canadese Al-Jazeera journalist Mohamed Fahmy (m) met zijn vrouw Marwa, tijdens de rechtszaak vandaag in Cairo.

Greste en Fahmy kregen in juli 2014 zeven jaar celstraf en Mohamed kreeg tien jaar voor het verspreiden van valse informatie en het bieden van een platform aan de verboden Moslimbroederschap. Ze werden opgepakt in december 2013 en hebben sindsdien ontkend hulp te bieden aan de Moslimbroederschap. Begin dit jaar werd hun zaak door het Egyptische Hof van

Cassatie vernietigd, nadat de drie tegen hun straf in hoger beroep waren gegaan. Fahmy en Mohamed kwamen in februari op borgtocht vrij.

Andere journalisten, onder wie de Nederlandse Rena Netjes, werden in hetzelfde proces bij verstek veroordeeld. Netjes kreeg tien jaar cel, maar was voortijdig uit Egypte gevlucht. De veroor-

deling van de journalisten leidde internationaal tot grote ophef bij onder meer organisaties die zich inzetten voor persvrijheid en mensenrechtenorganisaties. Werkgever al-Jazeera laat vandaag weten dat dit ‘weer een aanval op de persvrijheid is’ en dat er geen bewijs is dat ‘hun collega’s nieuws hebben verzonden of een terroristische groepering hebben gesteund’.

Verdachte bomaanslag Bangkok geen terrorist

BANGKOK — De man die vandaag in Bangkok is aangehouden, verdacht van verantwoordelijkheid voor een bomaanslag eerder deze maand, is geen terrorist. Hij wordt ervan verdacht een persoonlijk motief te hebben gehad dat niets te maken heeft met politiek, zei politiechef generaal Somyot Poompunmuang vandaag. Hij lichtte dit verder niet toe, berichtte *The Bangkok Post*.

De politie arresteerde de kennelijk Turkse man tijdens een inval in het stadsdeel Nong Chok in Bangkok. Daar vonden ze ook spullen waarmee bommen kunnen worden gemaakt. De verdachte ‘lijkt veel op degene naar wie we op zoek zijn’, zei een Thaise politiewoordvoerder. Hij wordt vooralsnog beschuldigd van het in bezit hebben van explosieven en een vals paspoort, maar de politie verwacht meer aanklachten tegen hem.

Bij een bomaanslag in Bangkok vielen op 17 augustus twintig doden en meer dan honderd gewonden. Het was er de bloedigste aanslag ooit. De politie leek volkomen in het duister te tasten. In media werd een verband gelegd met het feit dat Thailand vorige maand gevluchte Oeigoeren naar China heeft teruggestuurd. Turkse extremisten zouden wraak nemen op Thailand. Oeigoeren



Toeschouwers verdringen zich om een glimp van de vermoedelijke hoofdverdachte van de bomaanslag op te vangen als hij na zijn arrestatie naar het politiebureau wordt overgebracht.

vormen een minderheid in China, die verwant is aan Turken en zich in China verdrongen voelt. De politie zei afgelopen week

dat de hoofdverdachte waarschijnlijk niet alleen handelde. De autoriteiten zouden nog meer verdachten op het oog hebben.

ÑAPA



deze week:

Jealaine Wawoe

Freemovers:
op eigen houtje
naar Nederland

Pagina 12 & 13

the plaza CAFE

Morgen weer een heerlijke andijvie stampot met een gehaktbal voor maar \$ 10

Geopend de gehele week van 8.00 am - 01.00 am
Tel. 583-8826

Verzekeringen
Pensioenen
Hypotheken

ASCA

ASSURANTIE SERVICE CENTRUM ARUBA N.V.

Dienstverlening met een persoonlijk karakter

Tel. 582-2720 • Fax 582-0200
Beatrixstraat 34 • Oranjestad
email: insurance@asca.aw

SIDEBAR

BISTRO ARUBA

DAGELIJKS OPEN VOOR ONTBUT, LUNCH, DINER & BORREL

ZONDAG - DONDERDAG 08:00 - 24:00 UUR
VRIJDAG & ZATERDAG 08:00 - 01:00 UUR

DAGELIJKSE SPECIALS & GROTE FLAT SCREENS
GRATIS WIFI & IJSCOUDIE TAPBIJEN
BARREL AGED COCKTAILS KIDS MENU & KIDS CORNER

RENAISSANCE (SEAPORT) MARKETPLACE | ORANJESTAD
TEL: +297 588 5511 | WWW.SIDEBARARUBA.COM

yama 161

Tienda di Educacion

CONSEJO DE SECTORES EN EDUCACION OF ADOPTS

TRAMPOLIN

Een dagopvang waar hulpbehoevende kinderen worden begeleid om in de toekomst te functioneren binnen de arbeidsmarkt.

THE CINEMAS

thecinemas.aw Valid till September 2

AT RENAISSANCE	AT PASEO HERENCIA
NO ESCAPE daily: 4:00 6:30 9:00 matinee: 1:00 late show: 11:45 NEW R	NO ESCAPE daily: 4:45 7:15 9:45 matinee: 2:15 late show: 12:15 NEW R
SINISTER daily: 4:45 7:00 9:30 matinee: 12:00 late show: 11:00 NEW R	SINISTER daily: 5:00 7:15 9:45 matinee: 2:30 late show: 12:15 NEW R
STRAIGHT OUTTA COMPTON daily: 4:15 7:45 matinee: 1:00 late show: 11:00 R	STRAIGHT OUTTA COMPTON daily: 5:00 8:00 matinee: 2:30 late show: 11:15 R
HITMAN: AGENT 47 daily: 6:00 8:45 matinee: 12:45 3:30 PG R	HITMAN: AGENT 47 daily: 4:30 7:00 9:30 matinee: 2:00 late show: 12:00 PG R
VACATION daily: 6:45 9:15 matinee: 12:00 PG R	MAN FROM U.N.C.L.E. daily: 6:00 8:45 matinee: 11:45 PG-13
MISSION: IMPOSSIBLE ROGUE NATION daily: 6:00 9:00 matinee: 12:00 3:00 PG-13	MISSION: IMPOSSIBLE ROGUE NATION daily: 5:30 8:30 matinee: 2:15 PG-13
SHAUN THE SHEEP MOVIE daily: 4:30 matinee: 12:00 2:15 PG	FANTASTIC FOUR daily: 2:00 PG-13
MINIONS IN 2D daily: 12:15 2:30 PG	

MATINEE: SATURDAY & SUNDAY | LATE SHOW: FRIDAY & SATURDAY

Aruba Heart Foundation

"bo curazon ta den bo man"

Stadionweg #11 582-HART

FUNDACION GUIAMI

Caribbean Cinemas

100% Digital HD

MEGAPLEX 8

caribbeancinemas.com/aruba

CXC NOW OPEN!

EXPERIENCE OUR PREMIUM LARGE FORMAT AUDITORIUM

- SUPER COMFORTABLE SEATING
- IMMERSIVE SURROUND SYSTEM
- STUNNING GIANT SCREEN
- 4K PROJECTOR
- 3D TECHNOLOGY

AUGUST 27 - SEPTEMBER 2

HITMAN AGENT 47
WITH SPANISH SUBTITLES
MON-THURS 5:00 | 7:20 | 9:40
FRI 5:00 | 7:10 | 9:40 | 12:00
SAT 2:40 | 5:00 | 7:20 | 9:40 | 12:00
SUN & HOL 2:40 | 5:00 | 7:20 | 9:40

NO RESCUE MISSION
LAKE BELL | OWEN WILSON
MON-THURS 4:30 | 7:10 | 9:30
FRI 4:30 | 7:10 | 9:30 | 11:50
SAT 2:30 | 4:50 | 7:10 | 9:30 | 11:50
SUN & HOL 2:30 | 4:50 | 7:10 | 9:30

SINISTER II
JAMES RANSONE | SHANNYN SOSSAMON
MON-THURS 4:55 | 7:10 | 9:25
FRI 4:55 | 7:10 | 9:25 | 11:40
SAT 2:40 | 4:55 | 7:10 | 9:25 | 11:40
SUN & HOL 2:40 | 4:55 | 7:10 | 9:25

STRAIGHT OUTTA COMPTON
O'SHEA MCKSON JR. | COREY HAWKINS
MON-THURS 3:50 | 8:50
FRI 3:50 | 8:50
SAT 2:50 | 5:50 | 8:50
SUN & HOL 2:50 | 5:50 | 8:50

HITMAN AGENT 47
RUPERT FRIEND | HANNAH WARE
MON-THURS 8:40
FRI 8:40 | 11:15
SAT 8:40 | 11:15
SUN & HOL 8:40

VACATION
ED HELMS | CHRISTINA APPLEGATE
WITH SPANISH SUBTITLES
MON 4:45 | 7:05 | 9:30
FRI 4:45 | 7:05 | 9:30 | 11:35
SAT 2:30 | 4:45 | 7:05 | 9:30 | 11:35
SUN & HOL 2:30 | 4:45 | 7:05 | 9:30

THE MAN FROM U.N.C.L.E.
HENRY CAVILL | ARMIE HAMMER
WITH SPANISH SUBTITLES
MON-THURS 4:00 | 6:00
FRI 4:00 | 6:00
SAT 3:30 | 6:00
SUN & HOL 3:30 | 6:00

FANTASTIC 4
MILES TELLER | KATE MARA
WITH SPANISH SUBTITLES
MON-THURS 5:00 | 7:15 | 9:30
FRI 5:00 | 7:15 | 9:30 | 11:45
SAT 2:45 | 5:00 | 7:15 | 9:30 | 11:45
SUN & HOL 2:45 | 5:00 | 7:15 | 9:30

MISSION: IMPOSSIBLE ROGUE NATION
TOM CRUISE | JEREMY RENNER
WITH SPANISH SUBTITLES
MON-THURS 3:55 | 6:15 | 9:10
FRI 3:55 | 6:15 | 9:10
SAT 3:25 | 6:15 | 9:10
SUN & HOL 3:25 | 6:15 | 9:10

STARTING SEPTEMBER 3 | RICKY AND THE FLASH
THE TRANSPORTER REFUELED

Palm Beach Plaza | Aruba | 586-0074

Download our NEW APP
Available on the App Store and Google Play

smartReading

De beste snellees- en studiemethode

voor € 250,- p/p.

SmartReading op Aruba

Voor informatie belt u +297 7300990

- 5 tot 10 keer sneller lezen op detailniveau
- Feilloos informatie uit teksten reproduceren
- Mindmaps voor efficiënter verbanden leggen

Voor informatie en aanmelden: www.smartreading.nl
Vragen & aanmelden: paul@smartreading.nl

U heeft vrijstelling voor SmartReading binnen de MBA van BSN www.bsn.eu

ZOEKERTJES

in samenwerking met **ARUBAdeal.com**
One happy marketplace

Mededelingen & Oproepen

Bijles wiskunde. Je kunt nooit te vroeg beginnen. Mavo + Havo 1-2-3, Beperkt aantal plaatsen., Plaats: Savaneta. 35awg. Bel 6626494 / 7402770 (Quick code: 015315)

Huis & Inrichting

FOR SALE Spotprijs maar moet weg wegens plaatsgebrek. Deze massief houten tafel met 4 massief houten stoelen Afl. 950.-- bel 741-5640 (Snelcode 08909)

Grote gezellige teakhouten eethoek, wit gelakt. Tafel is 2 m lang, 90 cm breed en 78 cm hoog, samen met 6 stoelen die zelig zitten, bezichtigen/ afhalen in brazil, mogelijkheid om het voor u te vervoeren. Afl.1450. Curiosa 7471936 / 7391957. (Snelcode 015362)

halfhoogslaper standaard afmetingen, massief hout, inclusief latten bodem en trappetje, zonder matras. Afl 200. Doreth 5940475. (Snelcode 014098)

USB kluis te koop. Ik verkoop mijn antieke zwitserse gouden UBS kluis. Ca. 400kg. 3cm dik staal. 1.30Cm hoog. Perfect om al je Euros, Dollars, Florins, Gold bullions, juwelen, uurwerken en waarde papieren veilig te stellen van rovers en brand \$2000.- OBO (vervoer tegen meerprijs mogelijk) Bel: 5677475 (Quick code: 015301)

Slaapbank, zo goed als nieuw. I.v.m. Verhuizing overcompleet. Nauwelijks gebruikt. Grijs slaapbank met zwarte overtrekhoes. awg 275.- Bel 5622139 (Quick code: 015348)

Auto & Toebehoren

Te koop: Prachtige Mercedes GL450 4matic bij 2007. Auto is full options, zoals 7 persoons uitvoering. In hoogte verstelbare luchtvering, Automatische dakramen, Elektrische ramen, Electrisch bedienbare 3e zitrij, Electrische bedienbare stoelen, Electrisch bedienbare achterdeur, Airco voor en achter, Radio+ Navigatie+cd, Cd- wisselaar, Dvd speler met 2 schermen in de hoofdsteunen, Lederen bekleding, 4 wiel aangedreven, Automaat 7-traps, \$ 50.000,00. WH 5924104. (Snelcode 015188)

Te koop wegens aankoop nieuwe auto, kia sorento 2004, Automaat, leren bekleding beige, vrpr. 17.000 awg (onderhandelbaar) Mailen via website arubadeal.com (Quick code: 015251)

Chevrolet Aveo te koop. Automaat met airco uit 2011. En vele andere extra's Afl. 13.500,00. Danny 593 6955. (Snelcode 015351)

Kleding & Mode

Ik heb een regenjas voor kinderen jongens, awg 10,- Tel: 5662540 (Quick code: 015316)

Hobby, vrije tijd & uitgaan

Flamenco lessen. In september gaan we weer beginnen met onze Flamenco dans lessen. Wil je meedoen, bel de juffrouw Tita of stuur een email, voor informatie. De lessen zijn wekelijks en worden gehouden in de "Step by Step" dansstudios in Tanki Leendert. Tel: 5862805 (Quick code: 015300)

Bouw & Tuin

Mooie vloertegels in de verpakking. Circa 65m2 Prijs awg 15,00 per m2. Marc 5679615. (Snelcode 014127)

planten met pot hertschoorn (grootste plant) Awg.30,00 middeleste Awg.25,- kleinste Awg. 7,50 alle drie samen Awg. 50,- info: 5939350 (Snelcode 015371)

Kinderen

Fisher Price ipod hoef/kaf. Afl 50. Ella 7373343. (Snelcode 014083)

Vakantie & Toerisme

Zoek huis met 2a3 slk, 2 badk., volledig gemeubileerd, porch, tuin, zwembad. Voor drie weken in juli 2016. Prijs n.o.t.k. Wie kan mij helpen. William 5930507. (Snelcode 015400)

Diversen

kaarsbechermer (tegen de wind) Awg. 5,00. voor op de porch bij een kandelelaar. info :5939350. (Snelcode 015377)

te koop russische pet 1e wereld oorlog afl. 100.-- bel 741-5640 (Snelcode 05047)

Witgoed & Elektronica

Magnetron merk: Samsung zo goed als nieuw afl 115. Info:5939350 (Snelcode 015376)

Sport & Gezondheid

Profesionele Wax Verwarmer 1 keer gebruikt. Afl 60. Ella 7373343. (Snelcode 014082)

Great Employment Opportunity

Well established Cosmetics and Perfume Retailer is looking for a responsible and effective **Warehouse Manager**.

The right candidate will be responsible for the daily operations of logistics in compliance with company's mission, vision, policies, procedures, goals and budgets.

Requirements:

Education and Experience:

- BS/HBO degree. Degree in logistics, supply chain management or business administration three years or more related experience and/or training; or equivalent combination of education and experience
- Strong knowledge of warehousing Key Performance Indicators (KPIs)
- Hands on experience with warehouse management software and databases
- Strong decision making and problem solving skills
- Excellent communication skills
- Leadership skills and ability to guide and motivate staff

Remuneration

- Attractive salary and incentives to match education, experience and performance

Submit curriculum vitae including photo to elmnvaruba@gmail.com before September 10th 2015

UNIVERSITEIT VAN ARUBA

Faculteit der Rechtsgeleerdheid

De Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Universiteit van Aruba heeft het genoegen u het volgende postacademische onderwijs cursus aan te bieden:

Actualiteiten Nationaliteitsrecht

Het nationaliteitsrecht is sterk in beweging, zowel nationaal als internationaal. In deze cursus zullen de belangrijkste actualiteiten in de afgelopen twee jaren (2013 tot heden) de revue passeren. Aandacht wordt niet slechts besteed aan nieuwe wetgeving, literatuur en rechtspraak in Nederland, maar ook aan internationale ontwikkelingen (rechtspraak van het Europese Hof van Justitie en het Europese Hof van de Rechten van de Mens, richtlijnen van de UNHCR, aanbevelingen vanuit het Europese ILEC- project (Involuntary Loss of European Citizenship), die belangrijke bronnen van inspiratie kunnen zijn in nationaliteitsrechtelijke procedures. Speciale aandacht wordt gegeven aan afstammingsrechtelijke voorvragen bij de beantwoording van nationaliteitsrechtelijke problemen.

Docent:
Prof. mr. dr. G.R. de Groot is hoogleraar rechtsvergelijking en internationaal privaatrecht aan de Universiteit Maastricht en hoogleraar privaatrecht aan de Universiteit van Aruba

Datum en tijd: Woensdag, 9 september 2015 van 16:00 tot 21:00 uur
Plaats: Aula, Universiteit van Aruba
J.E. Irausquinplein 4
Inschrijfgeld: Afl. 500.00
Informatie: Center for Lifelong Learning
Email: cll@ua.aw; tel: 5262259



Vakbonden verenigd in Frente Uni

‘Stoppen van de CAft-wet was het doel’

ORANJESTAD— Frente Uni wilde in de ochtend vooraf aan de behandeling van de wet College Aruba Financieel Toezicht (CAft) een petitie indienen. Statenvoorzitter Marisol Lopez-Tromp kon hier geen gehoor aan geven. MEP-leider Evelyn Wever-Croes vindt daarom dat de voorzitter verantwoordelijk is voor de rellen van afgelopen donderdag.

door onze verslaggever
Franciska Groen

“Ik vind het heel erg wat er gebeurd is, maar het had voorkomen kunnen worden als de vakbonden met het parlement hadden gezeten”, zei Croes gisteren tegen *Amigoe*. Volgens haar heeft Tromp geweigerd om te gaan zitten met Frente Uni, de gezamenlijke naam voor de vakbonden STA, SPA, ABV, TOPA, SCCA, en Gerit Croes van oppositiepartij MEP. Zij bundelden hun krachten om een halt toe te roepen aan de wet College Aruba Financieel Toezicht (CAft). “Ik heb tot twee keer toe geprobeerd om de druk te verlagen.” Maar de voorzitter gaf volgens de MEP-leider aan dat zij niets met buiten te maken had, alleen met binnen. “Straks”, zei ze, “na de stemming”, aldus Croes. In de brief van Frente Uni, gedateerd op woensdag 26

augustus, staat het verzoek om de volgende dag om acht uur ’s morgens de petitie in bijzijn van alle fractieleiders te overhandigen. Met de bedoeling dus dat dit zou plaatsvinden voorafgaand aan de behandeling van de CAft-wet in de geplande Openbare Vergadering (OV). Op de brief een stempel met de datum van aankomst bij het parlement: 27 augustus. De Statenvoorzitter ontving de brief donderdagochtend na acht uur.

Ultimatum

“Ik kreeg de brief om vijf voor half negen ’s ochtends”, liet Tromp gisteren aan Amigoe weten. “Dus onmogelijk. Ik heb toen de woordvoerder van de vakbonden, die mij een bericht stuurde, gezegd dat we zeker gaan vergaderen.” Ze had haar kantoor hiervoor al in orde gemaakt en de fractieleiders uitgenodigd, vervolgt ze. “Maar ’s middags rond

twee uur stuurden ze een bericht waarin ze mij een tijdsdeadline gaven.” Tromp kreeg een half uur de tijd om alsnog met Frente Uni om tafel te gaan zitten. “Ik heb toen geantwoord dat we serieuze volwassenen zijn en dat ik met ze ga zitten. Maar dat ze van mij als voorzitter geen ultimatum van 30 minuten kunnen geven, terwijl ik zo’n grote OV aan het leiden ben.”

De vakbonden ‘bedankten toen’, laat ze weten. “Toch heb ik de vakbonden laten informeren dat ik hen in mijn kantoor zou ontvangen. Gedurende de OV heb ik dat ook publiekelijk gezegd.” Maar toen de rellen uitbraken, kon het niet meer. Tromp geeft aan nog steeds bereid te zijn om met de vakbonden te praten.

Referendum

Maar voor Frente Uni is het te laat. “Het is nu niet meer nodig.” De vakbonden wilden voorkomen dat de CAft-wet behandeld zou worden. “Het doel was het CAft te stoppen en bijvoorbeeld een referendum te houden”, zegt Juan Gomes, interim-voorzitter van politievakbond SPA. Hij geeft aan inmiddels te hebben vernomen via een radio-

programma dat de brief te laat bij de voorzitter werd afgeleverd. “Mogelijk dat de brief vertraging heeft opgelopen, want het wachten was nog op Siwa, de vakbond van Water- en Energiebedrijf WEB.” Zij sloten zich net als vakbond FTA niet aan bij Frente Uni.

Vraagtekens

De vakbond van Gomes stuurde donderdag een e-mail in het korps rond met daarin een aantal maatregelen die volgens SPA vanuit de CAft-wet op komst zijn. Onder andere 8 procent inleveren op het salaris, waarover Amigoe gisteren schreef, kwam daarin aan bod. Gomes verwijst naar www.cft.cw, de website van het College financieel toezicht. Als

het gaat om bijvoorbeeld de solidariteitsheffing, zegt hij, ‘deze wordt terugkerend in de documenten van de re-acties op de begroting voor 2015 genoemd onder punt 2 van de aanbevelingen van het Cft’. Daarbij is hem het volgende opgevallen: “Eerst stond er bij de maatregel een ‘tijdelijke’ solidariteitsheffing. Maar dat woord tijdelijk is in de versie van april 2015 niet meer aanwezig.” Des te meer reden voor hem om aan te nemen dat dit uiteindelijk doorgevoerd gaat worden. “Daarom hebben we onze leden geïnformeerd, we willen dat ze op de hoogte zijn van wat mogelijk op komst is.” De reden om de CAft-wet te willen stoppen: “Er zijn te veel vraagtekens bij alle maatregelen.”

In het kort

Plantage

Toen het alarm in een woning aan Caya Soeur Nicephora afging, nam de moeder van de bewoner een kijkje en zag dat een slaapkamerraam geforceerd was. De bewoner zelf ging vervolgens op onderzoek uit en vond achter de muur die rond zijn huis loopt marihuanaplanten. De politie nam aangifte op van poging tot inbraak. De 31 planten werden in beslag genomen en overgedragen aan de afdeling narcotica.

Vals

De centrale post stuurde de patrouille naar een hotel aan de High Rise. Ter plaatse sprak de patrouille met het hoofd van de beveiliging. Hij verklaarde dat een toerist 100 dollar wilde wisselen. Bij controle bleek het biljet vals te zijn. Gegevens van de toerist werden opgenomen

en het valse geld werd in beslag genomen.

Klopjacht

Agenten stonden rustig bij de voordeur van de politie-wacht in San Nicolas, toen een man naar hen gebaarde en om hulp schreeuwde. Een landloper in een zwart t-shirt en gele korte broek zou zijn geldkistje hebben gestolen. Hierna rende de man achter de dief aan. De agenten sprongen in de auto en reden rond om de zwerfver te zoeken. De chef van dienst belde hen op en verklaarde dat de dader zich schuil zou houden in een ‘onbewoond chollerhuis’ ter hoogte van de bibliotheek. Bij controle van het huis werd de zwerfver aangehouden. Op de vloer vond de politie diverse oude kledingstukken, waarin het gestolen geld verstopt was.

Ruim 7 miljoen euro in bevroren vlees

Verdachten witwaszaak Van Rey nog vast

ORANJESTAD — Hendricus ‘Hennie’ van Rey heeft veel meer geld in vleescontainers naar Aruba gesmokkeld dan bekend gemaakt door justitie. De verdachte zou minstens 7,3 miljoen euro via zijn vleesverwerkingsbedrijf in Roermond naar Aruba hebben verscheept.

Dat schrijft *De Telegraaf* op basis van vertrouwelijke stukken uit het onderzoek, genaamd Fluor, die het dagblad heeft ingezien. De autoriteiten maakten eerder bekend dat 3,9 miljoen euro in beslag is genomen. De 7,3 miljoen euro werd volgens de onderzoeksstukken in twee zendingen naar Aruba verscheept, verstopt tussen bevroren vlees. Van Rey

werd eind juni opgepakt op Aruba en na enkele dagen detentie naar Nederland gebracht. Hij zit nog altijd vast. Volgens de Telegraaf kwam het onderzoek naar Van Rey voort uit een ander witwasonderzoek, genaamd Tunis. De hoofdverdachte van deze zaak was Ramon Helgers, mede-eigenaar van restaurant Madam Jeanette. Helgers is ook verdachte in het onderzoek naar Van Rey. Hij zit, samen met derde verdachte Rupert Genser, nog altijd vast, zo bevestigt het Arubaanse Openbaar Ministerie (OM) desgevraagd. Helgers wordt in de Nederlandse media een vaste zakenpartner genoemd van Van Rey. Hij komt uit het Limburgse plaatsje Herten en zou de familie Van Rey

goed kennen. Beide onderzoeken zouden volgens Nederlandse media een relatie hebben met een drugs-onderzoek in de Verenigde Staten. Het OM wil het geldbedrag dat De Telegraaf noemt bevestigen noch ontkennen. “Over het genoemde bedrag willen wij niets zeggen”, aldus de woordvoerder. Ook het Nederlandse OM en de advocaat van Van Rey, Gitta Stevens, bevestigen noch ontkennen dit, aldus de Telegraaf. Het Nederlandse OM ontkent dat deze witwaszaak te maken heeft met het onderzoek naar politicus Jos van Rey, broer van Hennie. De oud-wethouder van Roermond wordt verdacht van omkoping, witwassen en verkiezingsfraude.

Vervolg van pagina 1

Man en vrouw

De SVB-directeur laat Amigoe zien wat de Landsverordening exact stelt. “In artikel 1, lid 2 wordt gezegd: ‘Waar in deze landsverordening of in de tot haar uitvoering genomen landsbesluiten gesproken wordt van gehuwde man of echtgenoot, wordt daaronder verstaan de gehuwde man die duurzaam gescheiden van zijn echtgenote leeft.’ Dus hier lees je al de definitie vrouw - man.” Ook in lid 3 van hetzelfde artikel wordt dit uitgelegd, evenals in artikel 7, lid 4 waar expliciet over de man en de vrouw wordt gesproken. “Tot nu toe is er sprake van één homoseksueel stel dat in 2010 in aanmerking wilde komen voor een AOV uitkering, maar dat is afgewezen.” Jacobs kan niet anders dan aan de wet voldoen, al beaamt hij dat een andere interpretatie van een kopel steeds relevanter wordt.

Transgenderwet

Hoe werkt het dan wanneer iemand een transseksueel is, vraagt Amigoe de directeur. “Ik zou het eerlijk gezegd niet weten. Stel dat iemand van zijn vijftiende tot 45e Piet is en dan vervolgens verandert in Petra, hoe ga je daarmee om? Je bouwt namelijk AOV-rechten op naargelang het aantal jaren, maar hoe werkt



Foto: Linda Reijnders

SVB-directeur Edwin Jacobs

dat in zo’n geval?” Sharin Luydens, directeur van Censo, het bureau burgerlijke stand en bevolkingsregister, licht in een persbericht toe dat er een en ander veranderd is sinds de gewijzigde wet in Nederland in 2014. Iemand die van geslacht wil wijzigen, kan nu alle officiële documenten daarop aanpassen, dus ook een geboorte-akte. Belangrijk hierbij te vermelden is dat het geen vereiste is dat de operatie ter geslachts-

verandering al heeft plaatsgevonden, maar dat er bij stellige overtuiging al een aanpassing van geslacht in alle officiële documenten kan worden doorgevoerd. Op de website van Transgender Netwerk Nederland staat: “Uitgangspunt van de wetwijziging is dat enkel de duurzame overtuiging tot het andere geslacht te behoren voldoende moet zijn voor het aanpassen van het geslacht in de geboorteakte.” Zodoende

kan hier op Aruba, waar twee mensen van hetzelfde geslacht niet kunnen trouwen voor de wet, wel een stel trouwen waarvan de helft, voor de wet, een geslachtswijziging heeft ondergaan. “Technisch gezien kun je dus twee vrouwen of twee mannen voor je hebben, maar de documenten zeggen dat één van de twee een ander geslacht heeft”, legt Luydens uit. Dit is vastgelegd in de Transgenderwet in Nederland.

‘Risicovolle Statenvergaderingen moeten voortaan veiliger’

ORANJESTAD — Er is meer aandacht voor veiligheid nodig tijdens openbare vergaderingen van het Arubaanse parlement die veel aandacht krijgen. Dat zegt Statenvoorzitter Marisol Lopez-Tromp een dag na de rellen naar aanleiding van het aannemen van de wet Arubaans Financieel Toezicht. Ondertussen verzoekt oppositieleader Evelyn Wever-Croes de gouverneur om de wet niet te ondertekenen.

Dat schrijft Ariën Rasmiñ voor het *Caribisch Netwerk*. De veiligheid van politici in het Koninkrijk is volgens de Statenvoorzitter in de laatste jaren in het geding geraakt en hier moet op worden ingespeeld, stelt Lopez-Tromp.

De Statenvoorzitter zegt onder meer met politie in gesprek te zijn over veiligheidsmaatregelen tijdens debatten waarbij de spanning bij het publiek van te voren al hoog ligt. Lopez-Tromp deed een uiteenzetting van de materiële schade aan het parlamentsgebouw door de rellen van gisteravond. Ramen van kantoren van medewerkers en Statenleden zijn vernield, maar er is ook brandschade.

Gisteren is de inventarisatie, schoonmaak en het repareren van de vernielde entree-deur en het dichtspijkeren van een aantal ingegooide ramen van het parlaments-



Demonstranten hebben klaarblijkelijk geprobeerd het parlamentsgebouw met geweld binnen te dringen.

gebouw begonnen. Ramen op de bovenverdiepingen zijn nog niet vervangen. Volgens Tromp zijn er aanwijzingen dat de demonstranten hebben geprobeerd het gebouw met geweld binnen te dringen.

Brief aan gouverneur

MEP-leider Evelyn Wever-Croes heeft een brief aan gouverneur Fredis Refunjol gegeven, waarin hem wordt verzocht de door de Staten aangenomen wet voor financieel toezicht niet te bekrachtigen. De wet zou indruisen

tegen de Staatsregeling en de autoriteit van de Staten ondermijnen. Bovendien zou premier Mike Eman geen breed draagvlak hebben voor het wetsontwerp. Croes vraagt in de brief om een auditie met de gouverneur ‘op zeer korte termijn’.

Politiewoordvoerder Lito Lacé meldt dat er na de rellen in totaal twaalf aanhoudingen zijn geweest. Zes van de aangehouden manifestanten zijn vrijgelaten. Zes anderen blijven vastzitten op verdenking van openbare geweldpleging en mishandeling met

een wapen, in dit geval het gooien van klinkers en flessen.

Voor zover de politiewoordvoerder op de hoogte is, zijn er geen messen of vuurwapens bij de gedetineerden aangetroffen. Tegen de man die voor het debat bij de publieksingang van het parlement mensen met pepperspray bespoot, is een arrestatiebevel van kracht. Twee politieagenten, waaronder een lid van de Mobiele Eenheid die tijdens een charge zijn enkel heeft verzwikt, raakten gewond.

Tiara Air weer in de lucht

ORANJESTAD — Na maanden van stilte maakte Tiara Air bekend dat de luchtvaartmaatschappij weer vluchten gaat uitvoeren. De eerste vlucht is op 4 september naar Las Piedras, Punto Fijo.

Het bedrijf heeft voldaan aan alle eisen om opnieuw te beginnen met regelmatige vliegoperaties en heeft de ticketverkoop weer gestart. Ook de website is weer online, hoewel daar nog aan gewerkt wordt. Tiara Air en hun administrateur zijn nog bezig met een plan om de betalingsregelingen met schuldeisers af te sluiten. Zij verwachten dit in de komende maanden af te ronden. De vluchten naar Las Piedras worden uitgevoerd op maandag, woensdag en vrijdag en passagiers vliegen dan met een Boeing 737. Daarnaast wil Tiara Air chartervluchten gaan doen. Om de heropening te vieren, zullen er ‘zeer speciale prijzen’ worden aangeboden. Extra bestemmingen en andere acties maakt de maatschappij binnenkort bekend. Het plan is om de vluchten naar Las Piedras eerst uit

Geen Bus di Salud

De Bus di Salud zal niet in Piedra Plat zijn op maandag 31 augustus, zoals *Amigoe* gisteren meldde. Stichting Ibsa heeft dit bezoek wegens omstandigheden geannuleerd.

Your success starts here!



Schrijf u nu in voor:

- * **Hoger Management-2 september 2015**
- * **Basic Management-7 september 2015**
- * **Principles of Banking Aruba -31 augustus 2015**
- * **Middle Management-10 september**
- * **PDB Praktijkdiplooma Boekhouden -1 september 2015**
- * **Financial Assistant (BKB/BKC) -27 augustus 2015**
- * **Assurantiën Aruba-augustus 2015**
- * **Corporate Governance Aruba-9 sept.**
- * **Juridisch Medewerker-september**
- * **Marketing Oriëntatie- september**
- * **Medisch Registratie - september**
- * **Nederlands, zoals het hoort!-september**

Start nu in augustus 2015!

Voor meer informatie: **doc** Opleidingen en Trainingen
Dominicanessenstraat 33, Oranjestad Tel: 588 0541
info@docopleidingen.com www.docopleidingen.com

REQUEST FOR EXPRESSION OF INTEREST

Aruba Airport Authority N.V. (AAA) is seeking expressions of interest of third parties that would be interested in investing in the re-development, management and operation of the Old Terminal Building (Dakota) located on the south side of the airport runway at Aeropuerto Internacional Reina Beatrix.



AAA is seeking interested third parties to operate an aviation themed café/restaurant from within this building. AAA is confident that the location of the building, with its amazing view of the runway and airfield, and its interesting history for Aruban aviation will be a unique tourist opportunity and provide for yet another wonderful experience whilst visiting Aruba.

The Dakota Airport building was one of the airport's original terminal buildings and was commissioned in 1942. It was later used as the airport fire station in the mid 1950's after a new airport terminal was completed. AAA has partnered with Monumentenburo Aruba, in order to supervise the design and ensure that the building is restored to its original charm, makes use of its art-deco architecture, and preserves an important part of the Aruban aviation history.

The interested party is expected to invest in the re-development of this terminal building based on a Build Operate Transfer (BOT) agreement with AAA with a long-term lease agreement. The interested parties will be granted the permission to manage and operate the concession at the terminal building against terms and conditions yet to be determined. The total investment for the re-development of the terminal building into an aviation themed café/restaurant is estimated to be approximately Awg. 2.5M-3.0M. Interested parties should have the financial means to support such an investment, and have experience in the restaurant, food and beverage industry.



Interested parties are requested to direct their interest to Barbara Brown, Chief Commercial Officer, via email at b.brown@airportaruba.com. Those parties that formally express their interest will be invited to participate in a tender process (Request For Proposal) which will include further details on the terms and conditions pertaining to the investment in the old terminal building and the management and operation thereof.

Aruba Airport Authority N.V.

Gratis toegang tot TUI Cloud

Amigoe en Express op Arke-vluchten

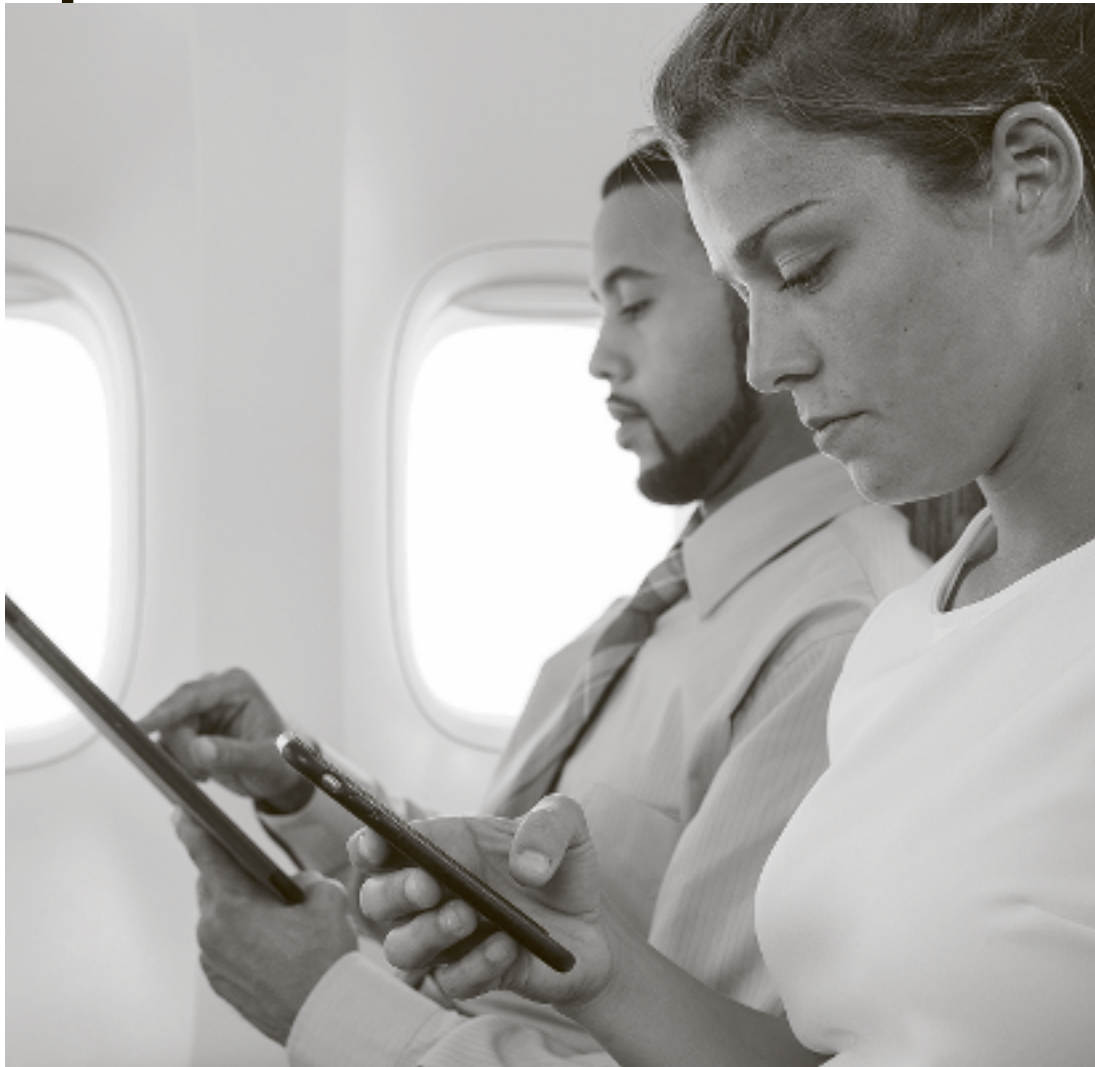


Foto: Shutterstock

Passagiers kunnen met hun eigen tablet of telefoon op het netwerk.

SCHIPHOL — De Amigoe en Amigoe Express, een Engelstalig dagblad uitgegeven op Curaçao, zijn vanaf begin september te lezen op een draadloos netwerk aan boord van de vluchten van Arke.

Passagiers kunnen met hun eigen tablet, telefoon of laptop op 'TUI Cloud' onder andere de krant lezen, filmpjes over de bestemming bekijken en spelletjes spelen. Het betreft vooralsnog een testperiode van zes maanden. Naast Amigoe en Express zijn ook een aantal

Nederlandse kranten te lezen. Arke vliegt dagelijks naar Curaçao, vier maal per week naar Aruba en drie maal per week naar Bonaire. De maatschappij vervoert zo'n 115.000 mensen op jaarbasis naar de ABC-eilanden. Aan boord van alle Arke-toestellen is een router geplaatst die een signaal verstuurt dat smartphones, laptops en tablets kunnen ontvangen. Als passagiers hun eigen toestel in de vliegtuigmodus zetten en WiFi inschakelen, kunnen zij alle informatie lezen die op TUI Cloud

staat. In de Cloud zijn ook andere producten te vinden. Zo wordt er op een aantal vluchten getest met Arke Café, waarbij passagiers de menukaart kunnen inzien en direct een bestelling kunnen plaatsen. Op termijn krijgen passagiers ook toegang tot e-books, magazines en newsfeeds. Vanaf het najaar wordt de Cloud ook aangeboden op een aantal luchthavens, zodat er bij de gate al gratis toegang is tot het netwerk. Er wordt momenteel getest om dit zelfs al beschikbaar te maken in transferbussen.

Caribbean Linked expo

ORANJESTAD — Zondavond om zes uur opent bij Ateliers '89 de expositie Caribbean Linked. Kunstenaars uit het Franse, Spaanse, Nederlandse en Engelse deel van het Caribisch gebied laten hun werk zien.

Het gaat om Aiko Roudette (St. Vincent en de Grenadines), Alex Kelly (Trinidad en Tobago), Diego Espinosa (Mexico), Jodi Minnis (The Bahamas), Leasho John-

son (Jamaica), Leo Aguirre (Texas/Aruba), Manuel Mathieu (Haiti), Marvi Johanna Franco Zapata (Colombia/Curaçao), Natusha Croes (Aruba), Razia Barsatie (Suriname), Ronald Cyrille (Guadeloupe) en Simone Asia (Barbados). Zij bieden films, graffiti, installaties, schilderingen en tekeningen. DJ's treden op om de openingsavond extra feestelijk te maken. De toegang tot Caribbean Linked is gratis. Wie zondag niet naar de openingsavond kan komen, heeft nog tot 25

september de tijd om te gaan. Caribbean Linked is opgericht in 2011 door Ateliers '89 in samenwerking met ARC Inc. en The Fresh Milk Art Platform Inc. De Stichting DOEN, de Mondriaan Foundation en het Prins Claus Fonds bieden ook ondersteuning. Met Caribbean Linked wordt creatieve bewustwording gecreëerd en worden jonge en groeiende kunstenaars met elkaar in contact gebracht. Kijk voor meer informatie op Facebookpagina Caribbean Linked.

Strijd tegen belastingontwijking

Ingrijpende internationale fiscale ontwikkelingen

ORANJESTAD — Professor Peter Kavelaars, hoogleraar Fiscale Economie aan de Erasmus Universiteit Rotterdam en directeur van het Wetenschappelijk bureau van Deloitte Nederland, gaf vorige week een door Deloitte Dutch Caribbean georganiseerde lezing over ingrijpende fiscale ontwikkelingen.

Het hoofdonderwerp van de lezing was de problematiek rondom het tegengaan van het ontwijken van belastingen door met name multinationals. Dit thema staat vooral bekend als het BEPS-project: de strijd tegen Base Erosion and Profit Shifting. Ongeveer vier jaar geleden ontstond hierover veel commotie: 'multinationals die met allerlei fiscale structuren de belastingdruk beogen te beperken'. Hoewel op zich legaal, niet altijd in overeenstemming met de bedoeling van de wetgever. De structuren zijn mogelijk doordat er verschillen bestaan tussen de fiscale stelsels van landen, maar ook door het gebruik van verdragen ter voorkoming van dubbele belasting. Dat heeft ertoe geleid dat de EU en de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO), daarin gesteund door de G-20, de afgelopen jaren aan het werk gingen om dit onmogelijk te maken. Daar zijn maatregelen uit voortgevloeid die gericht zijn op het tegengaan van het ontwijken van belastingen. Bijvoorbeeld de 'enorme' uitbreiding van internationale gegevensuitwisseling tussen de lidstaten die voortaan automatisch gaat plaatsvinden. Ook strekt het zich uit tot min of meer alle soorten inkomsten, zoals vermogensinkomsten, arbeidsinkomsten en zogenaamde *rulings* die door overheden zijn overeengekomen met ondernemingen.

Vrijblijvend
Met ingang van 2016 wordt de 'moeder-dochterrichtlijn', waarbij dividenden betaald door dochters aan moeder-vennootschappen zijn vrijgesteld van belastingheffing, uitgebreid met anti-misbruikbepalingen. Daardoor is zo'n dividendbetaling bij de uitkerende vennootschap niet meer fiscaal aftrekbaar en bij de ontvangende ven-



Joost Jacobs, decaan bij de Faculty for Accounting Finance and Marketing samen met professor Peter Kavelaars tijdens het gastcollege in de universiteit

nootschap niet meer vrijgesteld. De EU wil lidstaten ook dwingen om geen zaken te doen met landen die een belastingparadijs zijn. Dat moet leiden tot de invoering van een 'adequaat fiscaal stelsel' in die landen. Ook de OESO heeft een actieplan liggen. Daarin staan vijftien actiepunten die eind 2015 concreet moeten zijn uitgevoerd en ingevoerd moeten worden door de landen. Ook daar komt een uitgebreide automatische informatie-uitwisseling aan bod, net als anti-ontgaansbepalingen in belastingverdragen en het aanscherpen van regels rondom *transfer pricing*. Net als het rapporteren door bedrijven van winsten en belastingafdrachten per land waar zij actief zijn, het zogenaamde *country-by-*

countryreporting, en maatregelen tegen mismatches. Dat laatste is het tweemaal in aftrek brengen van een kostenpost of het in aftrek brengen van kosten waar geen belaste bate tegenover staat. Het lastige punt voor de OESO is dat zij dit niet kan afdwingen. Landen bepalen zelf of de suggesties worden ingevoerd. Daarnaast moet een deel van de voorstellen in belastingverdragen worden opgenomen en dat vergt meestal vele en lange onderhandelingen.

Rechtspraak

"Een steun in de rug bij dit alles is dat de G-20 achter de voorstellen staat en die dus sterk propageert. We moeten afwachten wat er allemaal van terecht komt, maar dat er uiteindelijk

ingrijpende veranderingen plaatsvinden, staat wel vast", aldus Kavelaars. Het toont volgens hem ook het grote belang van de rechtspraak van het Hof van Justitie aan. Tijdens de lezing en een gastcollege in de Universiteit van Aruba (UA) kwamen ook andere actuele thema's aan bod, laat Geert Weber, Tax Manager bij Deloitte Dutch Caribbean aan Amigoe weten. Hij organiseerde samen met Joost Jacobs, decaan bij de Faculty for Accounting Finance and Marketing het gastcollege waar Kavelaars sprak over fiscale topics in Nederland, belangrijke arresten van het Europese Hof van Justitie, belastingverdragen en de UPG-status die betrekking hebben op de Arubaanse situatie.

Salud!

Kankerpreventie: wat kun je doen?



Henry Does in Den Haag, 22 november 2008

Henry Does is arts en schrijver. Op deze plek beziet hij elke zaterdag het dagelijks leven door de bril van de gezondheid. Voor reacties op de column: dokterhenry@outlook.com.

Deze maand berichtte het Koningin Wilhelmina Fonds Aruba (KWF) bij monde van voorzitter Lily Prins in de Amigoe over een '...schrikbarende stijging...' van het aantal kankerpatiënten. Volgens Prins worden kankerpatiënten op Aruba steeds jonger en stijgt borstkanker bij vrouwen, prostaatkanker bij mannen en huidkanker bij beide seksen. De stijging brengt de stichting financieel in de problemen en trekt een te zware wissel op het grotendeels vrijwillige personeelsbestand. Vrijwilligers, met een hart van goud, die emotioneel zwaar en bewonde-

renswaardig werk verrichten, zoals het thuis verzorgen van terminaal zieke patiënten. De stichting is een op vergroting van het bewustzijn gerichte campagne gestart: Ban Preveni Cancer Hunto ('Laten we samen kanker voorkomen'). Via een groots opgezette mediacampagne wordt de bevolking gewezen op de invloed die leefstijl kan hebben op het krijgen van kanker.

Preventie, leefstijl en kanker

In 2014 heeft KWF Kankerbestrijding het wetenschappelijk instituut TNO een onderzoek laten verrichten naar de invloed van leefstijlfactoren op kanker in Nederland. Naar schatting 30 procent van de nieuwe gevallen wordt veroorzaakt door een minder gezonde levensstijl. Hoewel een groter gedeelte bepaald wordt

door genetische factoren, kan 30 procent van de nieuwe gevallen voorkomen worden door een gezondere leefstijl. KWF Kankerbestrijding benadrukt dat er geen garantie is dat je kanker kan voorkomen en er in veel gevallen sprake is van pech. Je kunt echter wel je leefstijl aanpassen om het risico op het krijgen van kanker te verkleinen. Maar de bevolking lijkt de invloed van hun leefstijl chronisch te onderschatten. Volgens een TNS Nipo meting uit 2014 is slechts 20 procent van de mensen van mening dat hun eigen leefstijl het risico op kanker verhoogt. Het Koningin Wilhelmina Fonds Aruba (KWF) lijkt daarom een zeer belangrijke en waardevolle keuze te maken, door zwaar in te zetten op het versterken van het gezondheidsbewustzijn van de Arubaanse bevolking over de preventiekansen die er individueel zijn. 40.000 sterfgevallen per jaar zouden in Nederland voorkomen kunnen worden door het kiezen voor en/of hulp te zoeken bij een gezondere leefstijl. Onderzoek in andere Europese landen levert een vergelijkbaar beeld op. Alcohol blijkt de aanmaak van bepaalde hormonen te stimuleren die de kans op kanker kunnen vergroten. Rood vlees bevat een stof die – als er lang te veel van gegeten wordt – de darmwand kan beschadigen waar-

door de kans op kanker wordt bevorderd. Te veel lichaamsvet kan zorgen voor hormonen en ontstekingsstoffen die het ontstaan van tumoren kunnen versnellen. Ook voeding (zorgt voor bijna 10 procent van de nieuwe kankergevallen), overgewicht, alcohol, inactiviteit (te weinig lichaamsbeweging) en een te hoge blootstelling aan de zon, zijn bewezen risicofactoren die de kans op het krijgen van kanker vergroten. Het consumeren van te weinig fruit en groente en het te veel eten van rood vlees, vermindert het immuunsysteem en verhoogt de kans op het krijgen van kanker. In Nederland, zo heeft het TNO bevestigd, krijgen jaarlijks ongeveer 9.500 mensen kanker, ten gevolge van minder gezonde voeding. Deze risicofactoren zijn vaak met elkaar verbonden: iemand die te veel alcohol drinkt, kent vaak ook een ongezond voedingspatroon en rookt vaker meer. Zij spelen niet alleen bij kanker een rol, maar ook bijvoorbeeld bij het ontstaan van hart- en vaatziekten. Het mag geen verrassing heten dat stoppen met roken de beste keuze is voor kankerpreventie. 19 procent van alle nieuwe kankergevallen in Nederland wordt veroorzaakt door het roken. Volgens het TNO is van de kankersterfte 28 procent gerelateerd aan

het roken. Mocht je nog een roker zijn, is het dus verstandig om hulp te zoeken bij het stoppen met deze soms hardnekkige verslaving. Velen zijn succesvol voorgedaan, dus er is weinig reden om te denken dat het jou niet kan lukken. Onderzoek wijst uit dat rokers die hulp zoeken bij het stoppen, een veel hogere slagingskans hebben in vergelijking met rokers die dat niet doen. Je huisarts kan je adviseren welke aanpak het best bij jouw situatie past. Er zijn weinig betere keuzes die je voor de gezondheid kunt maken dan het stoppen met roken. Om met Obama te spreken: "yes, you can!" In de Caribbean zijn er jaarlijks veel meer zonuren per jaar dan in Nederland. Voor bewoners is het vanuit het perspectief van kankerpreventie van groot belang om de gezondheidsbewust met de (felle) zon om te gaan. Het vermijden van de hete zon, het opzoeken van de schaduw, een gedoseerde blootstelling aan de zon, het extra beschermen van kleine kinderen, alle manieren om jezelf te beschermen tegen de nadelige gezondheidseffecten die onbeschermde blootstelling kan hebben. Bij lange blootstelling aan de zon is het gebruiken van een kwalitatief goede zon block met een hoge beschermingsfactor aan te raden.



De Palm Corporation N.V.

Job Opportunity

De Palm Corporation N.V. is hiring for the following position at its Corporate Office Location at 142 LG Smith Boulevard:

Administrative Support Assistant
for our Group Sales Department

Responsibilities:

- Prepare, follow up and finalize proposals, billings, Third party payouts and invoices
- Make all departmental purchases like office & events supplies, uniforms and give-aways
- Maintain timesheets and shared drive in an efficient, and organized manner
- Create forms and schedules in a timely manner
- Work with Ticketing and Credit Card processing software
- Assist in operations as well as other duties as requested

We offer:

- A stable work environment
- A competitive compensation and benefits package
- Great opportunities for growth within the tourism industry

Keys to success:

- Must be knowledgeable and comfortable working with software and computers (e.g. proficient in MS Office – Outlook, Word and Excel)
- Highly organized and efficient in administration
- Basic knowledge in bookkeeping skills is required
- Excellent communication skills
- Must dominate the English language both spoken and written
- Flexible to work overtime, on holidays, weekends and shifts.
- Ability to work in a team and in a fast paced environment
- Ability to make decisions and follow through on work and projects

Please pass by to fill out an application form or apply in writing (preferably in English), including C.V. plus picture no later than August 31, 2015 at

De Palm Corporation N.V.
Human Resources Department
L.G. Smith Blv. 142, Oranjestad, Aruba
Tel: 522-4433 Fax: 582-0833
e-mail: hr@depalmtours.com

Televisieprogramma's

Nederland

16:05	Koefnoen
16:35	Studio sport Eredivisie
17:35	Studio sport
18:05	Journal
18:15	Heer & meester
19:15	Journal
19:45	Journal
20:15	Tekst-TV

Zondag 30 augustus

2:20	Nederland in beweging
2:45	We zijn er bijna!
3:35	Eén tegen 100
4:30	VPRO Vrije geluiden
5:20	VPRO Boeken
6:00	Journal
6:10	Buitenhof
7:10	Studio sport
10:45	Studio sport
11:50	Studio sport
13:00	Studio sport Eredivisie
14:00	Journal
14:20	Eén tegen 100
15:20	Musical Sing-a-Long
16:35	Studio voetbal
17:30	Journal
17:45	Koefnoen

Nederland

16:00	Nieuwsuur
16:40	The fall
17:45	Uitmarkt 2015: Back to the future
18:45	20 jaar Zembla
19:30	De nachtzoen
19:45	Nieuwsuur
20:15	Nieuwsuur
20:47	Tekst-TV

Zondag 30 augustus

0:50	Schepper & co
1:20	Bakkie troost
1:50	De wandeling
2:25	De verwondering
2:55	Bakkie troost
3:10	Nederland zingt op zondag
3:55	De kapel
4:05	Metterdaad
4:15	Geloofsgesprek
4:30	Eucharistieviering
5:30	Om de oude wereldzee
6:23	Wilde ganzen

BVN

15:05:	Checkpoint	06:00:	het Plein
15:30:	Sesamstraat	06:00:	VRT Journaal
15:45:	Sesamstraat: 10 voor...	06:30:	Jubileumshow 50 jaar
15:55:	Uki		Ronnie Tober
16:00:	NOS Journaal	07:20:	Komt een Aap bij de Dokter
16:05:	Kinderprinsengracht-concert 2015	07:35:	NOS Journaal
16:40:	Sterren Muziekfeest op het Plein	07:55:	Weerbericht Europa/Afrika
18:00:	VRT Journaal	08:00:	We zijn er Bijna!
18:30:	Jubileumshow 50 jaar	08:45:	10 jaar Ik Vertrek
	Ronnie Tober	09:40:	Sluipschutters
19:20:	Komt een Aap bij de Dokter	10:05:	NOS Studio Sport
19:35:	NOS Journaal	10:55:	Eredivisie
19:55:	Weerbericht Europa/Afrika	11:25:	Weerbericht Amerika/Caribiën
20:00:	We zijn er Bijna!	11:30:	1000 zonnen zaterdag
20:45:	10 jaar Ik Vertrek	12:00:	VRT Journaal
21:40:	Sluipschutters	12:30:	Podium Witteman
22:05:	NOS Studio Sport	13:50:	Pop Up Live
	Eredivisie	15:25:	Jill
22:55:	Nieuwsuur	15:45:	De Gifactor
23:25:	Weerbericht Amerika/Caribiën	16:00:	NOS Journaal
23:30:	1000 zonnen zaterdag	16:05:	De Buitendienst
		16:25:	Buitenhof
		17:20:	Vlaanderen Vakantieland
		18:05:	VRT Journaal
		19:00:	NOS Studio Sport
			Eredivisie
		19:55:	NOS Journaal
		20:10:	Weerbericht Europa/Afrika
		20:15:	Nieuw Texas
		20:45:	Best of Loslopend wild
		21:10:	De Toots Sessies
		21:40:	Larie
		22:05:	De Vloer Op
		22:30:	Kunstuur
		22:55:	Weerbericht Amerika/Caribiën
		23:00:	Andere Tijden Sport
		23:25:	1000 zonnen zaterdag

Zondag 30 augustus

00:00:	VRT Journaal
00:30:	Landinwaarts
01:00:	Te land, ter zee en in de lucht
01:25:	Weekoverzicht SpangaS
02:15:	Taarten van Abel
02:40:	Beste Vrienden Quiz
03:05:	Checkpoint
03:30:	Sesamstraat
03:45:	Sesamstraat: 10 voor...
03:55:	Uki
04:00:	NOS Journaal
04:05:	Kinderprinsengracht-concert 2015
04:40:	Sterren Muziekfeest op

Horoscoop

CELEBRITIES BORN ON THIS DAY: Lauren Collins, 29; Lea Michele, 29; Carla Gugino, 44; Rebecca DeMornay, 56.

Happy Birthday: Emotional matters will surface this year, causing changes that you don't expect. Be ready to put a positive spin on whatever comes your way and you will come out on top. Parlay your experience and education into a new and exciting venture. Don't be tempted to follow someone else when you should be in the lead. Your numbers are 5, 9, 17, 22, 26, 33, 47.

ARIES (March 21-April 19): Personal changes will improve your attitude and confidence. Networking will give you a platform to show everyone what you have to offer and how your skills can contribute to a project that interests you. Romance is encouraged. 3 stars

TAURUS (April 20-May 20): Calm down before you make a mistake you'll regret. Experiment with some of the ideas you have toyed with over the years and you will find one that fits your current situation. Reconnect with someone from your past. 4 stars

GEMINI (May 21-June 20): Fix up your place or change your surroundings to better suit your needs. Keep the changes you make simple and within budget to ease any stress that comes with debt. Use your persuasive charm to get others to lend a helping hand. 2 stars

CANCER (June 21-July 22): A spiritual, physical or emotional journey will do you good and help you set priorities and life changes in place. Not everyone will be pleased with your choices, but once you begin your adventure, it will be difficult to deter you. 3 stars

LEO (July 23-Aug. 22): Generosity will lead to trouble. Keep your wallet in a safe place and offer your expertise, not your cash, if you want to lend a helping hand. Consider your motives before making a change. Romance is encouraged. 3 stars

VIRGO (Aug. 23-Sept. 22): You will be easily manipulated if you are too trusting or gullible. Keep your emotions in check and don't let anyone lead you down an empty path. Know what you are getting into before you make a move. Protect your reputation. 3 stars

LIBRA (Sept. 23-Oct. 22): Don't go over budget trying to keep up with someone who has more disposable income. Explore cheap entertainment options and make plans to share the experience with someone you love or want to partner with. Make romance a priority. 3 stars

SCORPIO (Oct. 23-Nov. 21): Open your mind and your eyes to new beginnings and opportunities. Use your imagination, and you will find a way to improve your personal life and your living arrangements. Your reputation will get a boost if you take on more responsibility. 5 stars

SAGITTARIUS (Nov. 22-Dec. 21): Too much of anything will turn into a problem. Don't take on too much or let indulgence take over. Keep your life simple and your promises doable. Practicality will save you from making a big mistake. Focus on making personal improvements. 2 stars

CAPRICORN (Dec. 22-Jan. 19): Check your options and go over personal contracts and finances in detail. Gathering information and facts will help you avoid being talked into a venture that could be risky. Money will come to you from an unusual source. 4 stars

AQUARIUS (Jan. 20-Feb. 18): You have more options than you realize. Experiment with your skills and knowledge, and you will find new ways to turn something you enjoy doing into a moneymaker. Someone close to you will help you make an important decision. 3 stars

PISCES (Feb. 19-March 20): Use your skills to pursue your goals. Someone will recognize what you have to offer and make valuable suggestions. Don't let emotions stand between you and your dreams. Negotiate fairly with others and you will excel. 3 stars

TeleCuraçao

16:00	Arte pa Tur (r)
17:00	Strea Chiki
18:00	Home Te (r)
18:30	Curaçao On
19:00	KPEK
20:00	TeleNotisia
20:30	Resumen di Siman
21:00	Wega di Number Kòrsou
21:15	De Frente ku Lupe
22:15	Filingrana
23:30	Caribbean Passport

Zondag 30 augustus

07:00	Youth Experience (r)
08:00	Mi, Bo, Nos Salú (r)
09:00	Ban Papia di Salú (r)
10:00	Herensia
11:00	Vaye di Alabansa
11:30	Santu Sakrifiso di Misa
13:00	Beisbol: Angels @ Indians
16:30	Curaçao On (r)
17:00	Freeland Properties (r)
17:30	Wega di Number Kòrsou
17:45	Sorteo Ekstra
18:00	Before & After Magazine
19:00	Home Te
19:30	Un Speransa Nobo
20:00	TeleNotisia
20:30	Otro Kara
20:55	Mundial: Ata nos ta bin
21:00	Muhé/Hòmber
22:00	Curaçao Vive

CBA TV

00:30	late night with Seth Meyers (NBC)
01:30	last call with Carson Daly (NBC)
02:00	the Meredith Vieira Show (NBC)
03:00	Steve Harvey (NBC)
04:00	1st Look (NBC)
04:30	House Smarts (NBC)
05:00	1st Look (NBC)
05:30	Open House NYC (NBC)
06:00	Saturday Today in NY all new (NBC)
07:00	Today all new (NBC)
09:00	Saturday Today in NY all new (NBC)
10:00	Ruff-Ruff, Tweet and Dave (NBC)
10:30	Astroblast (NBC)
11:00	Lazy Town (NBC)
11:30	Earth to Luna (NBC)
12:00	Poppy Cat (NBC)
12:30	Barclays Premier League Soccer: Chelsea vs. Swansea (NBC)
14:30	Premier League Goal Zone (NBC)
15:00	Motocross (NBC)
16:00	Swimming: KAZAN 2015 (NBC)
17:00	Horse Racing (NBC)
18:00	News for New York at 6 all new (NBC)
18:30	Nightly News all new (NBC)
19:00	Resumen di siman (ATV)
20:00	Mesa Rondo (ATV)
21:00	Aquarius all new (NBC)
22:00	Hannibal all new (NBC)
23:00	News 4 New York at 11 all new (NBC)
23:30	Saturday Night Live all new (NBC)
01:00	1st Look (NBC)
01:30	Talk Stoop (NBC)
02:00	1st look (NBC)
03:00	Open House NYC (NBC)
03:30	Access Hollywood (NBC)
04:30	Paid Programming
05:00	Paid Programming
05:30	On the Money (NBC)
06:00	Sunday Today in New York (NBC)
08:30	Open House NYC (NBC)
09:00	Today (NBC)
10:00	Resumen di siman (ATV)
11:30	Joel Osteen (NBC)
12:30	Trend Alert repeat (ATV)
13:00	Mesa Rondo (ATV)
14:30	Swimming (NBC)
16:30	Volleyball (NBC)
18:00	New 4 NY (NBC)
18:30	Nightly News (NBC)
19:00	Mr. Robinson (NBC)
19:30	Mr. Robinson (NBC)
20:00	Sunday Night Football (NBC)
23:00	Next 4 NY at 11 (NBC)
00:00	Sports Final (NBC)

Banco di Caribe steunt Mary Joan Foundation

Met een bedrag van 2.000 florin heeft Banco di Caribe haar steun verleend aan de Mary Joan Foundation. Een groep vrijwilligers hielp klanten om door middel van een standing order hun maandelijkse gift aan het fonds voor kankerpatienten te regelen. Vanaf acht uur in de ochtend tot acht uur in de avond stonden de bankmedewerkers paraat. Met de cheque die de bank daar nog aan toevoegde, kwam het totaal binnengehaalde sponsorbedrag van de stichting op 40.000 florin te staan. Natuurlijk kunnen standing orders ook tijdens de normale openingsuren van de bank voor de klant in orde gemaakt worden.



COLOFON

Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V.
Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368

Bilderdijkstraat 16
Postbus 323, Oranjestad, Aruba

Directie:
Sigrid Hammelburg
arubadirectie@amigoe.com

Redactie:
Alex Lacle (coördinator)
Linda Reijnders
Mirte de Rozario
Francisca Groen
Bobby Spier
arubaredactie@amigoe.com

Administratie:
Zulaika Kelly (abonnementen)
Grecia Willems (advertenties)
adminaruba@amigoe.com

Opmaak:
Zulma Kock
avisoaruba@amigoe.com

Verkoop:
Tiziana La Torre
tlatorre@amigoe.com
Jamey Baire
jbair@amigoe.com

Distributie:
Zulma Kock, Zulaika Kelly
abonnementaruba@amigoe.com

Kantooruren:
Maandag t/m Vrijdag 8.00am-4.30pm

Bankrekeningnummers:
Caribbean Mercantile Bank #20651903
Banco di Caribe #81027801
RBC #100031723

Klachten over bezorging ?
Mail naar
klachtenaruba@amigoe.com

Het weer

ZONDAG 30 augustus 2015		ZONDAGNACHT	
Zonning met af en toe sterke windvlagen vanuit het oosten tussen 30 en 50 km/u		Heldere hemel met wind vanuit het oosten tussen 25 en 40 km/u	
Zonsopgang 06:30	Zonsondergang 18:53	Maansopgang 19:45	Maansondergang 07:11
Max. Temp. 33°	Neerslag 10%	Min. Temp. 27°	Neerslag 20%
Wind 35 km/u–Oost	Luchtvochtigheid 72%	Wind 31 km/u–Oost	Luchtvochtigheid 83%
UV Index 11+ (Extreem)			
MAANDAG 31 augustus 2015		MAANDAGNACHT	
Zonning met wind vanuit het oosten tussen 30 en 50 km/u		Heldere hemel met wind vanuit het oosten tussen 25 en 40 km/u	
Zonsopgang 06:30	Zonsondergang 18:53	Maansopgang 20:36	Maansondergang 08:11
Max. Temp. 33°	Neerslag 10%	Min. Temp. 27°	Neerslag 20%
Wind 35 km/u–Oost	Luchtvochtigheid 71%	Wind 29 km/u–Oost	Luchtvochtigheid 83%
UV Index 11+ (Extreem)			



Dienstdoende huisartsen Weekenddienst

Huisarts nachtdienst - Oranjestad
Huisartsenpost Hospitaal
527-4580
29 aug 2015 -
Dr. Dassen
30 aug 2015 -
Dr. Yagua - Fingal

Huisarts nachtdienst - San Nicolaas
Centro Medico San Nicolaas 524-8833
29 & 30 aug 2015 -
Dr. Luchmun

Dienstdoende apotheken vanaf 1 aug tot 8 aug
Apotheek nachtdienst San Nicolaas
Botica Seroe Preto
584-4833
Apotheek nachtdienst Oranjestad
Botica Eagle
587-9011

Aankomsttijden Cruiseschepen

Woensdag 02 Aug '15



Freewinds
05.30 - 23.00
Adventure of the Seas
07.00 - 23.00

sudoku 28 aug

SOLUTION:								
2	1	9	7	6	8	4	3	5
4	6	5	2	3	9	7	1	8
3	8	7	5	4	1	2	9	6
5	7	1	3	2	4	8	6	9
8	9	4	6	1	5	3	2	7
6	3	2	9	8	7	5	4	1
7	4	6	1	5	2	9	8	3
9	2	3	8	7	6	1	5	4
1	5	8	4	9	3	6	7	2

Informatie

Centraal Politie	100
Brandweer	911
Politie O'stad	102
Politie San Nicolaas	104
Politie St.Cruz	105
Politie Noord	107
Tipline Politie	11141
Ziekenhuis	527-4000
Dierenarts	585-0400
Elmar centraal	523-7100
Elmar storing	523-1720
WEB Aruba	525-4600
SETAR	582-2116
Taxi (TAS)	587-5900
Taxi (ATT&T)	582-2010
Taxi (PTS)	588-0035
Taxi (Diamond)	587-2300
Kankerbestrijding	582-0412
Stichting SAMBA	582-0903

—Oranjestad—

Ambulance	582-1234
BGD Oranjestad	527-2782
Veterinaire Kliniek	582-1720
Animal Shelter	582-1623

— San Nicolaas—

Ambulance	584-5050
Centro Medico	523-8833
BGD San Nicolaas	527-2782
Serlimar	584-5080

— Botica —

4 Centro Medico	584-5794
Aloë	584-4606
Central	585-1965
Dakota	588-7364
Del Pueblo	582-1253
Eagle	587-9011
Ferguson	583-0702
Kibrahacha	583-4908
Maria	585-8145
Noord	586-4606
Oduber	582-1780
Paradera	588-6638
Ponton	583-5334
San Lucas	584-5119
San Nicolaas	584-8186
Santa Anna	586-8181
Santa Cruz	585-8028
Seroe Preto	584-4833
Trupiaal	583-8560

— Mortuarius —

Ad Patres	584-2299
Aurora	588-6699
Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Olive Tree Oranjestad	582-0000

— Stichtingen —

Fundacion Anti-Droga Aruba (FADA)	583-2999
Fundacion Respetami	582-4433
Zwanger? Fundacion CIZKA	583-0331
Fundacion Diabetico Arubano	593-0507
Twelve Step Meeting AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
Fundacion Amor Pa	568-4739
Prohimo	564-8849
NA Acceptance Group	565-7500
Fundacion Centro Ecologico Aruba	562-4161
Bureau Sostenemi Misbruik en mishandeling tegen minderjarigen	588-1010
Fundacion C.V.A. voorkomen en zorg voor stroke	567-7004

Evaluatiecommissie pleit voor behoud financieel toezicht

DEN HAAG — Curaçao en St. Maarten hebben nog niet het punt bereikt waarop ze zelfstandig toezicht kunnen houden op een gezonde begroting. Ondanks het vele werk dat sinds de ontmanteling van de Nederlandse Antillen is verzet, is met name het financieel beheer nog zorgelijk. De Evaluatiecommissie Rijkswet Financieel Toezicht Curaçao en Sint Maarten schrijft dit aan de Rijkswet, die alleen bij uitzondering van dit advies zal afwijken.

De evaluatiecommissie onder leiding van Ron Gomes Casseres had als opdracht om te beoordelen of het hoger financieel toezicht op Curaçao en St. Maarten deels of zelfs helemaal beëindigd kon worden. De evaluatie houdt verband met het feit dat de Rijkswet Financieel Toezicht (Rft) en het gerelateerde College financieel toezicht (Cft) inmiddels vijf jaar bestaan. De evaluatiecommissie beoordeelde in hoeverre beide landen in 2012, 2013 en 2014 hebben voldaan aan de normen van de Rijkswet, waaronder de vereiste dat uitgaven gedekt worden door inkomsten. De commissie keek daarbij ook nadrukkelijk naar de verantwoording en toelichting bij alle begrotingsposten en naar de extra informatie over de financiële status van het land. “Op basis van de beschikbare gegevens en inzichten

voor de drie achtereenvolgende begrotingsjaren 2012, 2013 en 2014 kan de evaluatiecommissie niet tot het oordeel komen dat Curaçao en St. Maarten in deze drie achtereenvolgende jaren, zoals door de Rft en de memorie van toelichting daarbij vereist, geheel en zelfstandig hebben voldaan aan de normen (...) en meent daarmee dat het alsdan te nemen besluit door de raad van ministers van het Koninkrijk niet zou kunnen inhouden dat de verplichtingen op grond van de Rft blijvend niet meer behoeven te worden nagekomen”, oordeelt de commissie. Een groot punt van kritiek betreft het financieel beheer. De begrotingen voldoen weliswaar aan alle eisen, maar de uitvoering kan nog veel beter. “Een veel gehoord geluid is dat het financieel beheer op de ministeries van Financiën sterkere vooruit-

gang laat zien dan bij de andere ministeries. Het beeld bestaat dat het opstellen van de begroting, de uitvoering daarvan en het financieel beheer in den breedte vooral wordt gezien als een zaak van de minister van Financiën en van zijn ministerie. Van een gezamenlijke inspanning van de ministeries lijkt weinig sprake te zijn”, aldus de commissie.

Eigen toezicht

De commissie adviseert de regeringen van Curaçao en St. Maarten daarnaast om te investeren in een eigen vorm van toezicht, gebruikmakend van bestaande en eventueel nieuwe organisaties. Het hoger financieel toezicht heeft namelijk als negatief effect dat er minder belang wordt gehecht aan

adviezen die door de ‘eigen’ instanties worden gegeven. De commissie adviseert om een nieuwe evaluatie goed voor te bereiden en duidelijk afspraken te maken aan welke criteria beide landen moeten voldoen, voordat het financieel toezicht beëindigd kan worden. De Rijkswet financieel toezicht is niet duidelijk genoeg op dat punt. De commissie sluit niet uit dat de volgende evaluatie al voor 2018 gehouden kan worden, met name gezien de positieve ontwikkelingen op Curaçao. Tot slot adviseert de commissie ook om te zorgen voor duidelijkheid over de mate waarin overheids-nv's een risico vormen voor de begroting. De landen verschillen op dit punt van mening met het Cft en enkele Nederlandse Tweede Kamerleden.

Bezwaar

Zowel Curaçao als St. Maarten heeft bezwaar gemaakt tegen het advies van de evaluatiecommissie op basis van een eerste versie, die hun al in juni werd toegezonden. Zo vindt Curaçao dat de evaluatiecommissie te veel nadruk legt op het financieel beheer, terwijl een gezonde begroting de belangrijkste voorwaarde is in de Rijkswet financieel toezicht. Meer over deze bezwaren in de Amigoe van morgen.

ROP-bouwvergunning voor Luna Park



Foto: Ken Wong

De werkzaamheden zullen na vergunningverstrekking door ROP hervat worden.

WILLEMSTAD — Voor het houten gebouw waarin tot 25 april 2012 bar-restaurant Luna Park gevestigd was – dat eerder deze week werd neergehaald voor wederopbouw – zal een bouwvergunning worden verstrekt door de uitvoeringsorganisatie Ruimtelijke Ontwikkeling en Planning (ROP, voorheen Drov). Dit bevestigd ROP desgevraagd in een update.

Zoals eerder uitvoerig belicht, liet de uitvoeringsorganisatie weten dat de werkzaamheden na het neerhalen van het gebouw

waren stopgezet omdat er nog geen bouwvergunningsaanvraag was ingediend. Volgens ROP had de eigenaar het verkeerd

begrepen' en was hij niet op de hoogte van het feit dat er een bouwvergunning aangevraagd moest worden voor de verdere werkzaamheden.

ROP gaf toen tevens aan een eventuele aanvraag snel te zullen afwickelen, wat inmiddels ook is gebeurd nadat de architect gisteren namens de eigenaar van het pand – Roxanne Feng – een aanvraag had ingediend. Vandaar dat de vergunning verstrekt zal worden opdat de werkzaamheden hervat kunnen worden. Voor het voor de Caracasbaaiweg karakteristieke houten gebouw bleek na een omvangrijke ramschade door een vacuumtruck en voornamelijk door aantasting van termieten geen redding meer mogelijk te zijn.

Het gebouw, dat in 2003 door de overheid als beschermd monument was aangewezen, zal dan ook bij hoge uitzondering weer opgebouwd worden met behoud van de monumentenstatus.

Dit vanwege een belangrijke 'Landmark'-functie. Het zal in de oorspronkelijke staat opgebouwd worden aan de hand van nauwkeurige metingen en eerdere vastlegging middels foto's.

Nieuw opnamesysteem politieverhoren op komst

WILLEMSTAD — Politieverhoren moeten opgenomen worden en dat is momenteel niet het geval, ondanks het feit dat dit vastgesteld in het gewijzigde Wetboek van Strafvordering. Hier zal echter verandering in komen. De registratie van politieverhoren zal een standaardpraktijk worden. Dat meldt minister van Justitie en Veiligheid Ard van der Steur namens het Koninkrijk, in een reactie op het rapport van het CPT, oftewel het Europese Comité voor de Preventie van Foltering en Onmenselijke of Verderende Behandeling of Bestrafing.

Het CPT is tevreden hiermee maar verzocht verduidelijking hierover aan de ministers Van der Steur en Nelson Navarro van Justitie (Pais). Zo wil het comité weten welke politieverhoren opgenomen zullen worden. Verder beveelt het aan om ook alle nodige voorschriften te regelen voor het in te voeren systeem, zoals het gebruik van de opgenomen banden. Zo moet de opgeno-

men band in aanwezigheid van de verdachte verzegeld worden en dient een kopie hiervan gebruikt te worden bij nader onderzoek. Tevens moet er een kopie beschikbaar worden gesteld aan de verdachte, op verzoek van diens advocaat. Bovendien dient volgens het CPT de opnameverplichting weerspiegeld te worden in toepasselijke wetten en beleid. In reactie hierop geeft mi-

nister Van der Steur aan dat de politieverhoren van personen die verdacht worden van strafbare feiten als bedoeld in artikel 100 paragraaf 1 van het Wetboek van Strafvordering, (waar mogelijk) opgenomen zullen worden. Verdere instructies met betrekking tot de technische specificaties van de audioapparatuur en de registratie en opslag van de geregistreerde gegevens zullen gegeven worden op basis van een Landsbesluit houdende algemene maatregelen. Het doel van deze bepaling is voor een deel het voorkomen van ongeoorloofd gebruik van dwangmaatregelen, en voor een ander deel het creëren van de mogelijkheid voor controles. Door middel van een der-

gelijk Landsbesluit creëert de overheid de mogelijkheid voor het gebruik van deze digitale bronnen, maar geeft ook de instructies over hoe dit moet plaatsvinden, aldus de minister. “Niet alle verdachten zullen zich de luxe van het inhuren van een advocaat kunnen veroorloven en de overheid kan dit ook niet altijd vergoeden. Om het cruciale belang om een advocaat fysieke aanwezig te hebben te verminderen, bepaalt dit artikel dat de gesprekken in alle gevallen opgenomen dienen te worden, licht de minister toe. De opnameverplichting is beperkt tot interviews door opsporingsambtenaren van personen die verdacht worden van een misdrijf waarvoor voorlopige hechtenis kan worden opgelegd. In an-

dere gevallen (minder ernstige strafbare feiten of het horen van getuigen) kunnen de interviews met opsporingsambtenaren ook worden opgenomen, maar er is geen wettelijke verplichting om dat te doen. Ook moeten de ‘interview-kamers’ goed worden uitgerust voor de opnames. Verder merken de ministers in hun reactie op dat, hoewel er geen lokale gevallen bekend zijn van eventuele gerechtelijke dwalingen te wijten aan een valse bekentenis, audiovisuele opname dit in de toekomst kan helpen voorkomen. Wanneer het nieuwe systeem ingevoerd wordt, zal dat alle passende voorschriften moeten bieden. Dit geldt al in de weinige gevallen waarin interviews al zijn

opgenomen. “Meerdere banden worden gebruikt, en alle partijen, ook de advocaat van de gedetineerde, zijn van kopieën voorzien. Het is nog te vroeg om precies te stellen hoe het nieuwe systeem zal functioneren. De opnameverplichting is wel vastgelegd in het nieuwe Wetboek van Strafvordering”, stelt Van der Steur. In dit wetboek staat ook dat de algemene maatregelen in een Landsbesluit zullen worden opgenomen. Dit is een compleet nieuwe procedure die uitgevoerd moet worden en alle interviewruimtes moeten voldoende uitgerust zijn. “We hebben dat stadium nog niet bereikt, en het is nog niet mogelijk om de precieze aard van de voorschriften inzake dit systeem te vermelden.”

Personeel Aqualectra staakt om houding directie

WILLEMSTAD — Het personeel van de fabriek van Aqualectra aan de Dokweg heeft gisterochtend het werk neergelegd. Ze zijn het niet eens met de manier waarop de directie met personeelsleden omgaat. De druppel voor hen was het dreigende ontslag van een staflid dat aan de Dokweg werkt.

De directie van Aqualectra had gedreigd met een kort geding om het personeel weer aan het werk te krijgen. Dat is inmiddels van de baan omdat het personeel later weer aan het werk is gegaan in afwachting van een gesprek met de directie. “Zij moeten zich nu aan hun woord houden om vanmiddag te komen praten”, zei vakbondsman Errold Bishop van vakbond SEU gisteren. Volgens hem heeft het personeel geen vertrouwen en respect meer voor de directie door de manier waarop ze met het personeel omgaan. “Nu moeten ze goed werkgeverschap tonen.” Het conflict dat tot de staking leidde, begon tien dagen geleden. Aqualectra hield een personeelslid met een staffunctie verantwoordelijk voor zaken die mis zijn gegaan. Vakbondsman Bishop geeft aan dat Aqualectra de man verantwoordelijk houdt voor fouten die zijn gemaakt waardoor het bedrijf miljoenen heeft misgelopen. Tijdens een gesprek vorige week tussen Aqualectra, het personeelslid en de vakbonden heeft Aqualectra aangegeven de man in kwestie tien dagen op non-actief te zullen stellen. In die tien dagen zou er onderzoek gedaan worden naar de gang van zaken. Het



personeelslid stemde hiermee in, nadat hij en de vakbond die hem bijstond te horen hadden gekregen dat ze het rapport mochten inzien. Donderdagochtend meldden het personeelslid en de vakbondsman zich bij de directie van Aqualectra om te horen wat uit het onderzoek was gekomen. Tot verbazing van Bishop en het personeelslid kwam Aqualectra met een voorstel om de non actiefperiode van het personeelslid te verlengen met nog tien dagen. Daar is het personeelslid niet mee akkoord gegaan. De vertegenwoordiger van Aqualectra haalde daarop een brief tevoorschijn waarin stond dat het perso-

neelslid wordt ontslagen. Bishop vermoedt dat dat altijd al de bedoeling was van Aqualectra. In de ontslagbrief stond geen duidelijke reden waarom het bedrijf van de man af wilde. Ook over de uitkomst van het onderzoek kon geen duidelijkheid worden verschaft. Bishop denkt dat het onderzoek niet eens heeft plaatsgevonden, want op geen enkel moment werd het desbetreffende personeelslid gehoord. Bishop vraagt zich dan ook af of Aqualectra wel van plan was om een onderzoek te doen of gewoon van deze persoon af wilde. Gisterochtend had de man zich zoals gewoonlijk gemeld

op zijn werk. Hij werd echter tegengehouden. Hierdoor besloot de rest van het personeel hem te steunen en het werk neer te leggen. Binnen korte tijd stond een groot gedeelte van het personeel buiten. De gang van zaken rond het personeelslid is geen op zichzelf staand incident. Bishop wijst op een ander geval, waarbij een man vlak voor zijn pensionering naar huis werd gestuurd. Hij werd verantwoordelijk gehouden voor oliekkages. Die man is uiteindelijk tot een akkoord gekomen met Aqualectra. Hij had besloten om gezien zijn leeftijd niet meer te vechten. Het gebeuren met deze man

met de directie van Aqualectra”, zei Bishop. “Er is contact geweest met algemeen directeur Jonis. Die heeft aangegeven ‘s ochtends geen tijd te hebben door andere verplichtingen. Hij zegde toe pas vanmiddag tijd te hebben om met het personeel te praten.” Het personeelslid waar het om draaide stond ook met de stakers te wachten op het gesprek met de directie van Aqualectra. “De bal ligt nu bij de directie”, aldus Errold Bishop.

Reactie Aqualectra
Er zullen disciplinaire maatregelen worden genomen tegen het desbetreffende personeelslid omdat hij onze bedrijfsvoering in gevaar heeft gebracht, zo meldt Aqualectra-directeur Darick Jonis die vastbesloten is om de geëscaleerde situatie bij

“Niet de vakbond bepaalt of wij wel of geen disciplinaire maatregel kunnen nemen tegen een werknemer. De persoon in kwestie heeft bij herhaling een waarschuwing gekregen. Door zijn manier van handelen is niet alleen de bedrijfsvoering maar ook de service aan de klant in gevaar gekomen. De fout is zo groot dat het Aqualectra in gevaar heeft gebracht”, aldus Jonis. Wat de handelingen zijn geweest wil Jonis echter niet onthullen omdat het om privacygevoelige gegevens gaat. Hij sluit niet uit dat de werknemer alsnog wordt ontslagen. Hij wijst erop dat in het verleden de persoon in kwestie vaker waarschuwingen heeft gekregen. Van de toezegging van een gesprek met de ontevreden werknemers en de vakbonden is Jonis niet op



Foto's: Errold Sumbro

heeft ook een rol gespeeld bij de actie van de personeelsleden. “Ze willen een gesprek

het nutsbedrijf anders aan te pakken dan wat de vakbond SEU voor ogen heeft.

de hoogte. Hij wijst erop dat er maar een kleine groep het werk heeft neergelegd.

Aanwijzing St. Maarten onvermijdelijk



Foto: Nieuw van der Ven

Financiën-minister Martin Hassink (midden, links) met Justitie-minister en vicepremier Denris Richardson aan zijn linkerzijde en minister Plasterk tegenover zich, tijdens de bespreking donderdag in Den Haag.

DEN HAAG — St. Maarten dreigde al eerder een financiële aanwijzing te krijgen, maar ditmaal lijkt het onvermijdelijk. De Rijkswinsterraad dreigt St. Maarten volgende week, op 4 september, een aanwijzing te geven over de begroting van 2015, op advies van het College financieel toezicht (Cft).

Volgens Financiën-minister Martin Hassink, die deze week in Nederland was om met de Nederlandse autoriteiten te spreken, lijkt de maatregel tegen St. Maarten onvermijdelijk. Niet omdat St. Maarten niet meewerkt, maar omdat in zijn ogen het land niet voldoende speelruimte krijgt om de gestelde doelen te realiseren. Hassink had donderdag een ontmoeting met de Nederlandse minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties Ronald Plasterk in Den Haag om de dreigende aan-

wijzing te bespreken. Het belangrijkste voor St. Maarten is dat het eiland de meest noodzakelijke investeringen kan doen, zo schrijft *Caribisch Netwerk*. Volgens het Cft heeft St. Maarten een te hoog inkommen begroot. Hassink: “Dat bezwaar hebben we weten dat we dat waarschijnlijk wel halen.”

Onder meer het waterbedrijf en het bureau telecommunicatie leveren volgens de bewindsman meer inkomsten

op, net als dividenden uit overheidsinstellingen. Ook zijn de overheids-nv's volgens hem transparanter dan voorheen.

Personeelskosten De overheid van St. Maarten heeft hoge kosten aan pensioenpremies en sociale zekerheid. Ook ambtenaren drukken zwaar op de begroting. Hassink: “Bijna 50 procent van de totale begroting gaat op aan directe personeelskosten, daarnaast hebben we nog gesubsidieerde onderwijsinstellingen. Ik weet niet of dat buitengewoon is voor een klein eiland, maar er moeten maatregelen volgen.” Concrete maatregelen wil Hassink niet noemen. Een groot deel van de loonkosten gaat op aan overwerk.

Hassink: “Het overgrote deel gaat op aan de ministeries van Justitie en Algemene Zaken, die claimen onderbezet te zijn. Dat kun je beheersen door meer mensen in dienst te nemen, maar daar moeten we voorzichtig mee zijn.”

Eenzijdig besluit Bij de ontmanteling van de Antillen kwamen St. Maarten en Nederland overeen dat laatstgenoemde 180 miljoen gulden aan schulden zou overnemen. Vijf jaar na dato is Nederland met een veel lager bedrag over de brug gekomen. “Voor mijn tijd als minister is het in het proces van indiening misgelopen, waarop in Den Haag eenzijdig is besloten: vergeet het maar. Zo zijn we een substantieel bedrag misgelopen, hoewel het in de wet is vastgelegd.” Gaat hij het misgelopen bedrag opnieuw claimen? “Het is de vraag hoe sterk zo'n eenzijdig besluit is. Nee, daar ga ik niet over praten tijdens mijn bezoek aan Nederland. We beraden ons op ons standpunt hierin.” Wel vindt Hassink dat de schuldenvrije startpositie van St. Maarten na 10-10-10 nooit bereikt is. De Rijkswet financieel toezicht moet in dat perspectief gezien worden, vindt hij.

Investeren Door de aanwijzing dreigt St. Maarten bepaalde investeringen niet te kunnen doen. Hassink: “De belastingdienst was vóór 10-10-10 een verantwoordelijkheid van de centrale overheid. Daar zijn nooit voldoende middelen en efforts ingezet om dat op niveau te brengen. Daar moet een enorme investering gedaan worden, waarmee de inkomsten worden verhoogd en we de begroting sluitend krijgen. Nu zitten we in een vicieuze cirkel omdat we geen investeringen kunnen doen.”

Bonaire werkt aan 'one-stop security' op luchthaven



Foto: OLB

Michael Nicolaas (BIA) en gedeputeerde Abraham.

KRALENDIJK — Bonaire International Airport (BIA) en het Bestuurscollege staan achter het idee van 'one-stop security'. Het onderwerp is onlangs uitvoerig besproken door Michael Nicolaas (ceo BIA) en gedeputeerde van Economische Ontwikkeling Clark Abraham.

One-stop security houdt in dat een reiziger alleen bij vertrek op de luchthaven wordt gescreend. Bij aankomst op een one-stop security luchthaven vindt er geen tweede controle plaats. Nicolaas: “De voornemens zijn met het Rijk

Abraham draagt one-stop security daarnaast bij aan de toegankelijkheid van Bonaire, en daarmee aan de economische ontwikkeling.

Eerder sprak Abraham tijdens een bezoek aan Aruba met premier Mike Eman en minster Mike de Meza over de 'krachtenbundeling' van de ABC-eilanden. One-stop security is een voorbeeld van de wijze waarop de eilanden beter kunnen gaan samenwerken.

Volgens gedeputeerde

Dodental Dominica loopt op na storm Erika

MIAMI — De tropische storm Erika heeft op Dominica zeker twintig levens geëist. Ook wordt een nog onbekend aantal mensen vermist op het Caribische eiland. Het dodental stond eerder nog op twaalf.

Erika heeft veel meer schade aangericht op Dominica dan aanvankelijk werd gedacht, aldus premier Roosevelt Skerit. De storm ging gepaard met zware windstoten en hevige regenval. In korte tijd

viel er meer dan 30 centimeter regen. Delen van het eiland zijn overstroomd en stukken land zijn verschoven. Honderden huizen zijn weggespoeld en verwoest. Volgens de premier moet Dominica opnieuw worden opgebouwd.

De tropische storm neemt vandaag in kracht af en zal niet meer uitgroeien tot een orkaan. Erika komt maandag aan land in Florida, waar uit voorzorg sinds gisteren de noodtoestand geldt.

Plan waste-to-energy-installatie ligt stil

PHILIPSBURG — Het zal nog wel even duren voordat er een oplossing komt voor de groeiende berg vuilnis bij Great Salt Pond op St. Maarten. De besprekingen over de veelbesproken installatie, die vuilnis moet omzetten in energie, zijn schijnbaar na de verkiezingen van vorig jaar vastgelopen.

Naar aanleiding van vragen tijdens het vragen uur met de pers na de ministerraad woensdag, zei premier Marcel Gumbs dat

het onderwerp 'veel ingewikkelder is dan het lijkt'. De premier weet de stagnatie aan personeelwisseling bij het bedrijf waaraan de opdracht voor de bouw van de installatie was gegund, en het feit dat nutsbedrijf Gebe bij het project betrokken was geraakt. Het accent ligt nu op het 'terugbrengen van de rust' bij Gebe en het bedrijf zover te krijgen om samen te werken met het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Planning, Milieu en Infrastructuur (Vromi) om het project weer op gang te krijgen.

Veel belangstelling voor Wereldondernemersdag

KRALENDIJK — De Wereldondernemersdag is afgelopen week niet ongemerkt aan Bonaire voorbij gegaan. Aan de conferentie en seminars die de Kamer van Koophandel ter gelegenheid van deze dag organiseerde, namen ruim zestig lokale ondernemers deel.

De focus lag op ondernemerschap als ruggengraat van

de economie. Politicus en bestuurder Tom Kok verzorgde enkele seminars en sprak over inspirerend leiderschap en innovatie, bedrijfsadviseur Danny Evers hield een lezing over ondernemerschap. Ondernemers waren enthousiast over de Wereldondernemersdag. De Kamer van Koophandel Bonaire is tevreden over de grote opkomst.

VVRP geeft details over werkzaamheden

Uitvoering drie trajecten Sta. Rosaweg ingepland

WILLEMSTAD — Zoals eerder aangekondigd heeft binnen het project 'Man na Obra' (voorheen 'Inhaalslag', red.) deze week de officiële aftrap van verschillende projecten plaatsgevonden. Zo vond donderdag het groundbreaking-moment van de aanleg van twee rotondes op de Sta. Rosaweg en de reconstructie van de Kaya Rignald S. Recordino/Kaya Kent u Zelf plaats. Woensdag vond de groundbreaking van de Erosweg/Rondeklipweg plaats.

Bij de aftrap van de werkzaamheden aan de Sta. Rosaweg waren namens het ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning (VVRP) minister Suzy Camelia-Römer en de uitvoeringsorganisatie Openbare Werken (OW) aanwezig en daarnaast de aannemer, de Curaçaose Wegenbouw Maatschappij (CWM). Het ministerie geeft een gedetailleerd overzicht van de manier waarop de reconstructie- en aanlegwerkzaamheden gepland staan. Voor de Sta. Rosaweg staat de uitvoering van drie trajecten ingepland. Het eerste traject behelst de reconstructiewerkzaamheden van de Kaminda Rignald S. Recordino – voor Marchena Hardware bij Beurs, op het kruispunt Kaminda Rignald S. Recordino/Kaya Kent u Zelf. Voor deze werkzaamheden is een duur van vier maanden ingepland, waarbij de asfalt- en funderingslaag afgeschraapt zullen worden en door nieuwe lagen vervangen zullen worden. Ook worden aan beide zijden van de weg voetpaden aangelegd. Binnen het tweede traject wordt de reconstructie van de Sta. Rosaweg voor 'Kooyman Sta. Rosa' tot aan de Katunastraat beoogd, waarbinnen de aanleg van een rotonde valt. Voor deze werken wordt een periode van acht



Foto: Edsel Sumbro

De symbolische uitreiking van de 'piki' binnen het wegenbouw project 'Man na Obra', door de VVRP-minister in aanwezigheid van PNP-partijleider en Statenlid Humphrey Davelaar. Dit was het groundbreaking-moment op de Erosweg/Rondeklipweg.

maanden ingeruimd. Hierbij zal een rotonde op het kruispunt Sta. Rosaweg/Seru Loraweg/Kaminda Hensley 'Bam Bam' Meulens/Kaminda Rignald S. Recordino worden aangelegd; zullen er infrastructurele aanpassingen worden uitgevoerd ter verhoging van de verkeersveiligheid bij gebieden in de nabijheid van een school, kerk en de aldaar gevestigde bedrijven; zullen er voetpaden worden aangelegd; zal een verhoogde kruising worden gerealiseerd; wordt een afscheiding van de weg aangelegd; alles van een nieuwe asfaltaag voorzien en wordt de publieke verlichting on-

der handen genomen. Binnen het derde traject, dat in 2016 van start zal gaan, zal de Sta. Rosaweg gereconstrueerd worden vanaf Toni Kunchi, bij de Kaya Dr. Oy Sprock, tot aan het bedrijf Kooyman Sta. Rosa. Gedurende de werkzaamheden zal het verkeer via alternatieve routes, in samenwerking met de technische afdeling van de verkeerplicht, langs de Kaya Tuna, Kaya Pita, Kaya Milon di Seru, Aloëstraat, en Wayacastraat geleid worden. Vanwege de omvang van het project laat het VVRP-ministerie weten een informatiebijeenkomst te zullen organiseren voor

de omwonenden en de aldaar gevestigde bedrijven, waarvoor nog een uitnodiging zal volgen. Verder wordt aangegeven dat ook bij de Erosweg de alternatieve omleidingroutes met oranje tonnen en bordaanduiding zullen worden aangegeven gedurende de ongeveer drie maanden

durende werkzaamheden. Bij deze werkzaamheden – uitgevoerd door aannemer MNO Vervat – zal de asfaltaag van het wegdek en de fundering daarvan worden opengemaakt en verwijderd, zullen nieuwe lagen worden aangebracht en zal een afvoer van overtollig regenwater worden aangelegd.

(sporen van) een zeeschildpad gezien? Bel TURTLE HOTLINE : 592 93 93

Koningin bezoekt Ambassadeursdag stichting Opkikker



Koningin Maxima poseert met een van de ambassadeurs van stichting Opkikker.

AMSTERDAM — Honderden kinderen stonden vol spanning te wachten op koningin Máxima die vanochtend te gast was bij de Ambassadeursdag van de stichting Opkikker aan het Oosterdok.

De koningin bezocht deze speciale dag naar aanleiding van het twintigjarig bestaan van de stichting. Opkikker organiseert bijzondere uitjes, zogenoemde

Opkikkerdagen, voor kinderen met een langdurige ziekte.

Kinderen die zelf een Opkikkerdag hebben beleefd

kunnen ambassadeur worden van de stichting. Ambassadeurs zetten zich op een vrijblijvende manier in, door bijvoorbeeld acties te organiseren waarmee geld wordt ingezameld. Om ze te bedanken voor hun inzet organiseert Stichting Opkikker jaarlijks Ambassadeursdagen.

Vrachtauto's met Swazi-'bruiden' verongelukt

JOHANNESBURG/LOBAMBA — Bijna veertig jonge vrouwen zijn gisteren in Swaziland bij een verkeersongeluk om het leven gekomen toen ze op weg waren naar een ceremonie waarbij een van hen tot bruid van de koning kon worden gekozen. Media in het zuiden van Afrika melden vandaag dat het ongeluk bij Matsapha in het midden van het bergkoninkrijkje was en dat er drie vrachtauto's bij betrokken waren.

De vrachtauto's brachten de vrouwen naar de traditionele ceremonie, de Umhlanga Reed Dance, waar de koning een vrouw kan uitkiezen. De auto's kwamen met elkaar in botsing. Bijna veertig

vrouwen zijn omgekomen en circa twintig raakten er gewond, volgens ziekenhuispersoneel in Matsapha.

Swaziland is een koninkrijk tussen Mozambique en

Zuid-Afrika dat absoluut wordt geregeerd door koning Mswati III (47) en diens moeder, Ntombi Tfwala.

Hij heeft naar schatting zeker 15 vrouwen en 25 kinderen. Alleen de eerste twee echtgenotes zijn niet door de koning zelf uitgekozen, maar door een speciale staatsraad. De bruiden die door hem zijn verkozen tijdens de ceremonies, worden officieel zijn echtgenotes zodra ze zwanger van hem worden.

Rechter doet uitspraak in megaclaim tegen NAM

ASSEN/GRONINGEN — Moet de Nederlandse Aardolie Maatschappij (NAM) vooraf betalen voor de mogelijke waardevermindering van vele duizenden woningen in het Groningse aardbevingsgebied? Op die vraag geeft de rechtbank in Assen woensdag het antwoord.

De megazaak is aangespannen door de stichting Waardevermindering door Aardbevingen Groningen (WAG), waarbij twaalf noordelijke woningcorporaties en negenhonderd particuliere huizenbezitters zijn aangesloten. Mensen die schade hebben aan hun woning door een aardbeving, kunnen een claim indienen bij de NAM om die te laten herstellen. Maar bij waarde-daling van onroerend goed, volgens WAG 'een andere forse schadepost' voor veel Groningers, geeft het bedrijf niet thuis.

De stichting eist dat de

NAM de waardevermindering van de huizen nu al financieel compenseert. Volgens WAG gaat het om zo'n 100.000 woningen in het bevingsgebied die bij elkaar ruim een miljard euro minder waard zijn geworden.

Huizenbezitters in het bevingsgebied kunnen hun woning niet of alleen veronder de marktwaarde verkopen, stelt WAG, want potentiële kopers piekeren er niet over om ergens te gaan wonen waar de aarde regelmatig trilt. Volgens de stichting worden in sommige dorpen amper meer woningen

verkocht. Vooral in en rond het epicentrum Loppersum zouden huizen daardoor tot meer dan 30 procent in waarde omlaag zijn gegaan. Ook is onroerend goed minder waard geworden door de soms onherstelbare schade, stelt de stichting.

De NAM betwist niet meer dat er een verband is tussen de bevingen en lagere huizenprijzen, al schat het bedrijf dat de daling minder groot is dan WAG suggereert. Maar het bedrijf voelt niets voor een algemene regeling vooraf en wil alleen betalen als een woning wordt verkocht 'en de schade in de portemonnee wordt gevoeld'. Want het is onmogelijk om nu te bepalen of en in welke mate huizen in de toekomst minder opbrengen, aldus de NAM.

Verder stelt de NAM dat zij 1,2 miljard euro investeert in het bevingsgebied om de leefbaarheid te vergroten en de economie te stimuleren. Die investering zal vanzelf leiden tot hogere huizenprijzen, voorspelt het bedrijf. Nu compenseren is daarom 'een slag in de lucht, een wilde gok', zeiden de advocaten van de NAM tijdens de rechtszaak in Assen begin juni.

Het gaat in deze zaak nog niet om concrete geldbedragen, maar om de aansprakelijkheid van de NAM vast te stellen.

De compensatie voor de waardevermindering moet, als WAG door de rechtbank in het gelijk wordt gesteld, daarna in afzonderlijke procedures worden bepaald.

Duizenden eisen aftreden premier Maleisië



De betogers eisen het aftreden van premier Najib Razak.

KUALA LUMPUR — Tien-duizenden betogers zijn vandaag de straat opgegaan in de Maleisische hoofdstad Kuala Lumpur om het vertrek van premier Najib Razak te eisen. Ze willen dat hij aftreedt, omdat hij honderden miljoenen euro's van een staatsbedrijf in eigen zak zou hebben gestoken.

Mahathir Mohamad, oud-premier van het Aziatische land, begaf zich tussen de actievoerders. De 90-jarige

Mahathir was ooit de leermeester van Razak, maar is nu zijn felste criticus.

Ook in de steden Kota Kinabalu en Kuching, beide gelegen op het Maleisische deel van Borneo, waren betogers op de been. Hoewel de autoriteiten geen toestemming hadden gegeven om te demonstrenen, hebben zich geen incidenten voorgedaan.

Razak (62) wordt ervan beschuldigd dat hij meer dan

626 miljoen euro op zijn eigen bankrekening heeft laten storten, terwijl dat eigenlijk bedoeld was voor het staatsbedrijf 1MDB. De dubieuze betalingen werden vorige maand ontdekt, nadat onderzoek was gedaan naar mismanagement bij het bedrijf.

De premier heeft tot nu toe ontkend en ook zijn ministers zeggen dat er niks mis is met de betalingen. Volgens hen waren het donaties van anonieme bronnen

uit het Midden-Oosten. Maleisië viert maandag zijn onafhankelijkheid. Het werd in 1957 onafhankelijk van het Britse Rijk. Dit weekeinde wordt voor de plechtigheden geoefend. Razak heeft de betogers opgeroepen om niet te provoceren.

“Wat voor onenigheid en misverstanden er tussen ons ook spelen, de nationale feestdag moet niet in het teken staan van politieke problemen.”

Mannen vast voor dood vluchtelingen Libië

TRIPOLI — Drie mannen zitten vast voor de dood van ongeveer 200 vluchtelingen die omkwamen voor de kust van Libië. Het gaat om mannen tussen de 21 en 29 jaar, meldde het Libische ministerie van Binnenlandse Zaken vandaag. Ze konden in de stad Zuwara worden aangehouden, nadat overlevenden een verklaring hadden afgelegd.

De asielzoekers kwamen donderdag om toen hun boten omsloegen. Op de eerste boot die kapseisde, zaten ongeveer vijftig vluchtelingen. De tweede, die later zonk, had circa 400 mensen aan boord. De schepen waren vertrokken uit Zuwara, een plek in Libië niet ver van de Tunesische grens van

waaruit veel boten van mensensmokkelaars de oversteek proberen te maken.

De Libische kustwacht kon ongeveer 200 mensen uit de Middellandse Zee halen. Ze zijn in Libië naar een detentiecentrum gebracht. Zeker 105 lichamen zijn tot nu toe ge-

borgen, maar de Libische kustwacht gaat ervan uit dat er 200 doden zijn.

Dat mensensmokkelaars worden opgepakt in Libië is zeldzaam, omdat het land in een chaos verkeert. Het wordt deels geleid door rebellengroeperingen die aan de macht zijn gekomen toen ze de Libische dictator Muammar Kaddafi hadden verjaagd. Donderdag werd er spontaan geprotesteerd in Zuwara. De betogers eisen dat de autoriteiten meer doen om smokkelaars aan te pakken.

Kim Jong-un: Akkoord met Zuid-Korea mijlpaal

PYONGYANG — Kim Jong-un vindt het akkoord dat Noord-Korea en Zuid-Korea deze week hebben gesloten een mijlpaal.

Volgens de Noord-Koreaanse leider maakt het de weg vrij voor minder militaire spanning en betere banden tussen de landen en is het door de kracht van het Noord-Koreaanse leger gekomen dat er akkoord werd bereikt. Noord-Korea heeft beloofd niet meer te provo-

ceren. Zuid-Korea stopt met het uitzenden van anti-communistische boodschappen. Ook gaan de landen weer families herenigen die sinds de Koreaanse Oorlog gescheiden van elkaar leven. “De gezamenlijke verklaring is een cruciale mijlpaal voor het bezweren van de acute militaire spanningen en zet de Koreaanse relaties op het spoor van verzoening en vertrouwen”, citeerde het Noord-Koreaanse persbureau KCNA Kim Jong-un vandaag.

Rebekah Brooks terug naar News Corp

LONDEN — Rebekah Brooks keert terug in haar oude functie als hoofd van de Britse krantendivisie bij News Corp, het mediabedrijf van Rupert Murdoch.

De *Financial Times* maakte gisteren bekend dat ze mogelijk al in september haar

oude plek inneemt. Brooks was verdachte in de grote af luisteraffaire rond de krant News of the World, maar werd daar in 2014 van vrijgesproken. Het af luisterschandaal hield Groot-Brittannië tijden in zijn greep. Journalisten zouden vanaf 2006 hebben ingebroken in de telefoons van

beroemdheden, politici en slachtoffers van misdrijven. In 2011 startte de politie een groot onderzoek en al snel kwam Brooks in beeld. Ze nam nog datzelfde jaar ontslag. Drie jaar later werd ze vrijgesproken van alle aantijgingen, na een acht maanden durend proces.

Lijk in koffer in Maas gevonden

MAASTRICHT — De politie heeft in Maastricht een lijk gevonden in een koffer. Het gaat naar alle waarschijnlijkheid om een koffer die dinsdagavond vanaf de Servaasbrug in de Maas is gegooid. Na een melding door getuigen zocht de brandweer de afgelopen dagen in de Maas. Gisteravond wisten politie en brandweer de koffer te traceren ter hoogte van de Borgharenweg en die uit de rivier te halen. Bij opening ontdekte de politie naar eigen zeggen het stoffelijk overschot.

Dinsdagavond rond 23.00 uur zagen twee mensen hoe een man met een grote koffer over de Servaasbrug liep en die vervolgens in de Maas gooide. De twee meldten dit bij de politie, en woensdag begonnen duikers de Maas af te zoeken. Een woordvoerder van de

politie houdt overigens een slag om de arm waar het gaat om de koffer. Het gaat om een soortgelijke koffer die dinsdag de Maas in werd gegooid, maar of het dezelfde koffer is, is nog niet voor de volle 100 procent zeker, aldus de woordvoerder. Onderzoek moet

dat uitwijzen. De politie onderzoekt daarnaast ook de identiteit en doodsoorzaak van het menselijk lichaam in de koffer. In de loop van de komende week hoopt de recherche hier meer over aan de weet te komen. Vragen over de geschatte leeftijd van de dode en het signalement van de verdachte kon of wilde de woordvoerder niet beantwoorden.

De politie is intussen op zoek naar getuigen die dinsdagavond ook iets gezien hebben op of rond de Servaasbrug.

Turkse vliegtuigen vallen samen met VS aan in Syrië

ANKARA — Turkse gevechtsvliegtuigen hebben voor het eerst samen met de VS aanvallen in Syrië uitgevoerd op Islamitische Staat. De gezamenlijke aanval was gisteren, meldde het Turkse ministerie van Buitenlandse Zaken vandaag.

Turkije zag de bestrijding

van de soennitische extremisten van IS lange tijd niet als een prioriteit in de Syrische burgeroorlog, die al vier jaar woedt. Ankara hield zich verre van de coalitie die door Washington is gesmeed om luchtaanvallen op IS uit te voeren. Turkije schuift nu toch aan bij deze coalitie.



Euro

Winst

AMSTERDAM — De AEX-index van de Amsterdamse aandelenbeurs is gisteren met winst gesloten. Daarmee kwam er een positief einde aan een bizarre beursweek. Daarin werd maandag het grootste dagverlies sinds de financiële crisis geleden en keerde de hoofdex van het Damrak vervolgens met vallen en opstaan weer terug op het niveau van eind vorige week. De AEX sloot gisteren met een winst van 0,6 procent op 445,96 punten. De MidKap steeg 0,4 procent naar 665,93 punten. De beurzen in Parijs en Londen wonnen 0,4 en 0,9 procent. De DAX-index in Frankfurt leverde 0,2 procent in. De AEX eindigde gisteren ondanks het enorme verlies van ‘Black Monday’ iets hoger dan een week eerder. Sinds begin deze maand leverde de index met 25 Amsterdamse hoofdfondsen al wel 12 procent in. Randstad was met een verlies van 3,4 procent hekkensluter in de AEX. Volgens analist Jos Versteeg van zakenbank Theodoor Gilissen heeft de uitzender last van mogelijke nieuwe wetgeving in de Verenigde Staten, waardoor tijdelijke werknemers bij franchise-onderdelen dezelfde arbeidsvoorwaarden kunnen eisen als bij het moederbedrijf. Tankopslagbedrijf Vopak was een van de koplopers in de AEX met een winst van bijna 3 procent, na een adviesverhoging door ABN Amro. Olieconcern Shell profiteerde van de sterke opleving van de olieprijsen en kreeg er 2,5 procent bij. De euro was gisteren aan het einde van de middag 1,1175 dollar waard, tegen 1,1231 dollar bij het Europese slot op donderdag.

Wall Street

Adempauze

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York toonden gisteren weinig beweging. Beleggers namen een adempauze na het stevige herstel van de voorgaande twee dagen, dat volgde op de grote verliezen aan het begin van de tumultueuze beursweek. De Dow-Jonesindex sloot 0,1 procent lager op 16.643,01 punten. De S&P 500 steeg op de valreep 0,1 procent naar 1988,87 punten. Technologieraadmeter Nasdaq ging 0,3 procent omhoog naar 4828,32 punten. De S&P 500 staat ondanks de verliezen van maandag en dinsdag een fractie hoger dan de slotstand van vorige week vrijdag. De breed samengestelde graadmeter verloor deze maand echter al 6 procent en ligt daarmee alsnog op koers voor de slechtste maand sinds mei 2012. In de markten heeft de paniek rond China weer plaatsgemaakt voor de vraag op welk moment de Fed de rente in de VS zal verhogen. Fed-vicepresident Stan Fischer liet gisteren weten dat wat hem betreft alle mogelijkheden voor de rentevergadering van september nog op tafel liggen. “We hebben nog twee weken, we kunnen nog afwachten hoe nieuwe economische cijfers eruitzien”, zei hij bij de bijeenkomst van centrale bankiers in Jackson Hole. Voorbeurs werd bekendgemaakt dat consumenten in de VS in juli 0,3 procent meer hebben uitgegeven dan een maand eerder. De bestedingen, die samen goed zijn voor ruim 70 procent van de Amerikaanse economie, zijn het derde kwartaal daarmee positief begonnen.

Obama verdedigt Shell-boring Alaska

WASHINGTON — De Amerikaanse president Barack Obama heeft een lans gebroken voor olie- en gasconcern Shell, dat naar olie mag boren in een diep gelegen rotslaag voor de kust van Alaska. Hij pareerde vandaag kritiek van milieclubs door te wijzen op de strikte regelgeving waaraan de Brits-Nederlandse maatschappij is gehouden.

Obama verwees daarbij naar de afgifte van de exploratievergunning, onder het bewind van zijn voorganger George W. Bush. Dan rest niets meer dan de ‘hoogst mogelijke veiligheidsnormen te hanteren’,

aldus Obama. Zijn boodschap komt aan de vooravond van een driedaagse tour door Alaska. Beelden van smeltende gletsjers en eroderende kustlijnen moeten de Amerikanen een ‘wake-up

call’ bezorgen over de dringende noodzaak om klimaatveranderingen aan te pakken. Dat Shell groen licht kreeg voor de boringen in Alaska benadrukt de tegenstrijdigheid in het klimaat- en energiebeleid van Obama. Juist omdat hij eigenlijk wil dat de Verenigde Staten en de wereld minder afhankelijk worden van fossiele brandstoffen, waarbij ook de uitstoot van schadelijke gassen moet worden verminderd. Milieugroe-

peringen zijn bang voor schade aan flora en fauna. Daarbij ligt de olieramp in de Golf van Mexico in 2010 nog vers in het geheugen. Dat Obama juist Alaska heeft uitgekozen om zijn duurzamere beleid aan te kondigen, is eveneens opmerkelijk. Juist de economie van de noordelijke staat is voor 90 procent afhankelijk van de olie- en gasindustrie. Daarnaast is de sector goed voor een derde van de banen aldaar.

Olieprijs spuit weer omhoog



Foto: AFP

‘Ja-knikkers’ in het olieveld van Chevron, bij Bakersfield, Californië.

AMSTERDAM — De olieprijs ging gisteren voor de tweede achtereenvolgende dag hard omhoog. Daarmee ligt de prijs van de grondstof op koers voor de grootste winst in één week sinds 2011.

Amerikaanse olie werd gisteren bijna 7 procent duurder en kwam tussentijds uit op 45,45

dollar per vat. De prijs van Brentolie, de maatstaf voor olie uit onder meer Europa en

het Midden-Oosten, ging met 6 procent omhoog naar 50,44 dollar per vat. Donderdag liepen de prijzen al met ruim 10 procent op, waarmee de sterkste stijgingen sinds het begin van de eeuw werden gerealiseerd. Door het tumult op de

financiële markten daalden de olieprijsen aan het begin van de week nog tot het laagste peil sinds begin 2009. Brent zakte tot iets meer dan 42 dollar per vat, Amerikaanse olie werd maandag voor minder dan 38 dollar per vat verhandeld.

ABP stapt uit Mylan vanwege doodstraf

AMSTERDAM — Pensioenfonds ABP heeft deze week al zijn aandelen in farmaciebedrijf Mylan verkocht. Het bedrijf doet volgens het fonds voor ambtenaren te weinig om te voorkomen dat zijn spierverslappers worden gebruikt bij de voltrekking van de doodstraf in de Verenigde Staten.

“Wij vinden dat Mylan zijn verantwoordelijkheid moet nemen, dat doen ze op dit vlak niet”, zei ABP-bestuurder Erik van Houwelingen gisteren in het tv-programma *Nieuwsuur*. “Daarom hebben we besloten onze aandelen te verkopen.”

Onlangs bleek dat de staatsgevangenis in de

Amerikaanse staat Virginia een spierverslapper van Mylan op voorraad heeft, bestemd voor gebruik bij aanstaande executies. In een reactie liet Mylan weten in actie te zullen komen als is bewezen dat zijn middelen daadwerkelijk worden gebruikt bij de uitvoering van de doodstraf. Volgens kenners komen andere far-

maceuten veel eerder in actie, bijvoorbeeld door tussenpersonen te verbieden producten door te verkopen aan gevangenis.

Mylan is een Amerikaans bedrijf, dat eerder dit jaar uit fiscale overwegingen verhuisde naar Nederland. Het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken zou Mylan onlangs hebben aangesproken op zijn rol bij de doodstraf in de VS. Ook andere Nederlandse investeerders zijn in gesprek met de farmaceut over de kwestie.

SNS Bank losgeknipt van SNS Reaal

DEN HAAG — SNS Bank wordt definitief losgeknipt van het voormalige moederbedrijf SNS Reaal. Dat maakte het ministerie van Financiën gisteren bekend.

De aandelen van de genationaliseerde bank zijn rechtstreeks ondergebracht bij de stichting die de aandelen van genationaliseerde financiële instellingen beheert, NLFI. Daarmee is de band tussen de bank en SNS Reaal verbroken. SNS Reaal werd op 1 februari 2013 genationaliseerd. Eerder dit jaar werd

verzekeringsonderdeel Vivat (voorheen Reaal) al verkocht. Met de gisteren aangekondigde transactie wordt de bank verzelfstandigd. Uit een brief aan de Tweede Kamer bleek gisteren dat het ministerie momenteel rekent op een verlies van 162 miljoen euro bij de uiteindelijke verkoop van

SNS Bank. De uitkomst wordt bij de berekening echter als hoogst onzeker aangemerkt. De prognose is gebaseerd op een eerste schatting, die SNS Bank een marktwaarde van 2,7 miljard euro geeft. De overname van de aandelen SNS Bank heeft volgens het ministerie geen gevolgen voor de financiële positie van de Staat. Ook voor de klanten en het personeel van SNS verandert er niets.

‘Automakers staken investeringen in India’

NEW DELHI — Automakers Renault en Nissan hebben een miljoeneninvestering in India voorlopig opgeschort. De bedrijven zijn verwikkeld in een conflict met lokale overheden over belastingteruggaven en subsidies. En zolang er geen oplossing is gevonden, blijft de geldkraan voor investeringen dicht, zo meldden media in het land. De automakers die een fabriek delen in de stad Chen-

nai in de staat Tamil Nadu, stonden voor een investering van 50 miljard roepie (676 miljoen euro). Daartegenover zouden de bedrijven nog recht hebben op een belastingteruggave van 27 miljard roepie en een investeringssubsidie van 19 miljard roepie uit de kas van Tamil Nadu. De bedrijven hebben de centrale overheid in India gevraagd om te bemiddelen in het conflict.

Vertraging bij fusie Staples en Office Depot

FRAMINGHAM — De miljardenfusie tussen de Amerikaanse leveranciers van kantoorartikelen Staples en Office Depot heeft vertraging opgelopen.

De Amerikaanse kartelwaakhond FTC heeft de bedrijven om extra informatie gevraagd. Daardoor is de afronding van de fusie minstens 45 dagen uitgesteld. Staples maakte begin dit

jaar bekend 6,3 miljard dollar over te hebben voor zijn branchegenoot. Door het samengaan ontstaat een bedrijf met een omzet van meer dan 35 miljard dollar en duizenden vestigingen. Leveranciers van kantoorartikelen hebben het moeilijk door de felle concurrentie van online-verkopers. Door hun krachten te bundelen hopen de ondernemingen veel kosten te kunnen besparen.

‘Deel aandeelhouders niet blij met Syngenta’

NEW YORK — Een deel van de aandeelhouders van de Zwitserse zadenhandelaar Syngenta is niet blij met de top van de onderneming. Ze voelen zich in hun portemonnee gepakt, na de mislukte overnamepoging door de Amerikaanse branchegenoot Monsanto. Ze doen hun beklag vandaag in zakenkrant *The Wall Street Journal*.

Eerder deze week maakte Monsanto bekend zijn poging om Syngenta over te nemen

te staken. Volgens de Amerikanen ontbrak het aan een ‘constructieve betrokkenheid’ bij de Zwisers. Monsanto was bereid krap 46 miljard dollar neer te tellen voor Syngenta. Het nieuws dat Monsanto de handdoek in de ring gooide, zorgde voor een forse koersval voor het aandeel Syngenta. Volgens investeerder Artisan Partners, die tot de tien grootste aandeelhouders van Syngenta behoort, heeft de leiding van het bedrijf 15 tot 20 miljard dollar van het geld van aandeelhouders weggesmeten.

Like onze facebook pagina AMIGOE ARUBA en blijf zó op de hoogte van alle belangrijke nieuws.

NEW YORK			AMSTERDAM		
	28-Aug			28-Aug	
DOW JONES	16643.01	-0.07%	AEX	445.96	0.59%
S&P 500 INDEX	1988.87	0.06%	ARCELORMITTAL	7.25	2.44%
NASDAQ	4828.32	0.32%	AEGION NV	5.53	1.21%
AMAZON.COM INC	518.01	-0.07%	AHOLD NV	17.60	0.85%
APPLE INC	113.29	0.30%	AKZO NOBEL	60.32	0.43%
BANDU INC-SP ADR	152.13	0.05%	ASML HOLDING NV	82.61	1.99%
BERKSHIRE HATH-B	135.74	-0.36%	DSM (KONIN)	46.89	0.07%
CITIGROUP INC	53.28	-0.30%	HAL TRUST	163.45	-0.94%
COCA-COLA CO	39.45	0.46%	HEINEKEN NV	70.20	0.20%
WALT DISNEY CO	102.48	0.30%	ING GROEP NV	13.67	-0.40%
3D SYSTEMS CORP	13.48	4.50%	KPN (KONIN) NV	3.45	0.15%
EBAY INC	27.25	0.55%	KONINKLIJKE PHIL	23.11	0.28%
FACEBOOK INC-A	91.01	1.45%	RAI-STAAL HOLDING	55.33	-3.40%
GENERAL ELECTRIC	25.16	0.60%	RELX NV	13.68	0.55%
GOOGLE INC-A	659.69	-1.24%	ROYAL DUTCH SHA	23.39	2.52%
HEWLETT-PACKARD	28.03	0.86%	TOMTOM	8.97	-0.30%
HOME DEPOT INC	117.52	-0.12%	TOTAL SA	41.18	2.49%
INTEL CORP	28.42	2.53%	UNILEVER NV-CVA	35.80	-0.57%
JOHNSON&JOHNSON	95.17	-1.09%	W.P. STEWART HOL	326.28	-0.27%
LINKEDIN CORP-A	183.94	0.71%	SCOTIABANK FUNDS	27-Aug	
MICROSOFT CORP	43.95	0.10%	MONEY MARKET	13.0656	0.00%
PROCTER & GAMBLE	71.21	-0.38%	US DOLLAR BOND	2.6245	0.12%
ROYAL DUTCH-ADR	52.60	1.27%	GLOBAL GROWTH	2.3685	3.16%
STARBUCKS CORP	55.63	-0.57%	US GROWTH	12.1278	2.58%
TWITTER INC	26.83	1.40%	CANADIAN GROWTH	2.6335	3.04%
WAL-MART STORES	64.94	-1.73%	FUNDS	27-Aug	
WHOLE FOODS MKT	32.85	-0.88%	BGF CONT EUR FLEX	22.93	0.86%
EXCHANGE TRADED FND	28-Aug		BGF EMKT BOND	15.32	-0.13%
ALERIAN MLP - AMLP	14.54	0.69%	BGF FIX INC GBL OP	13.20	0.15%
ISH GBL HY BD - GHYG	47.31	-0.82%	BGF GBL ALLOCATION	48.91	1.03%
ISH IBIOXX HY BD - HYG	86.36	0.09%	BGF USD CORE BOND	16.81	-0.18%
ISH SELECT DIV - DIVY	73.86	0.38%	BGF USD HI YIELD BND	27.89	-0.11%
ISH MSCI EMKT - EEM	33.79	-1.26%	TEMPLETON GBL BND	22.70	2.21%
ISH MSCI PAC - EPP	38.64	-0.80%	TEMPLETON ASIAN SM	38.48	1.66%
ISH RUSSELL - INV	118.83	0.10%	CURRENCIES	28-Aug	
ISH S&P 500 - SPY	112.02	-0.08%	YENUSD	121.3900	0.12%
ISH EUROPE - IEV	41.81	-0.24%	EURUSD	1.1184	-0.46%
POWERSH-QQQ	105.66	0.02%	CANUSD	1.3209	0.08%
POWERSHARES DB C	15.32	2.61%	GBPUSD	1.5389	-0.12%
SPDR S&P INT DIV-DWX	36.23	0.30%	COMMODITIES	28-Aug	
SPDR S&P MID 400	259.88	0.43%	OIL WTI	45.41	6.70%
SPDR S&P 600 SML	101.69	0.85%	GOLD	1134.84	0.89%
VANGUARD REIT - VNO	75.76	-0.14%	SILVER	14.5975	0.76%
WSDOMTR JAP H-EO-DXJ	53.32	1.27%	WHEAT	489.7500	-0.91%

Source Bloomberg

A Standard Of Excellence Since 1916

MADURO & CURIEL'S BANK N.V.
Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center, Schottegatweg (Oost) 2/n
P.O. Box 305, Curaçao, Tel. 466-1818, Fax. 466-1633
e-mail: pbis@mc-bank.com, website: www.mc-bank.com/pbis

Vrouw daagt zesjarige brokkenpiloot

Een vrouw in Oostenrijk heeft een zesjarig meisje voor de rechter gesleept omdat ze een skiongeluk heeft veroorzaakt. De vrouw kan daardoor zelf niet meer skiën en wil 38.000 euro schadevergoeding van het kind.

Het meisje en de vrouw waren allebei aan het skiën in het Bregenzerwald, bij de Duitse grens. Het meisje was bezig met een skiles toen ze plotseling draaide voor de vrouw, waardoor de twee op elkaar botsten. De vrouw viel en liep naar eigen zeggen ernstige verwondingen op. De vrouw spande de zaak

tegen de zesjarige brokkenpiloot aan nadat ze bot had gevangen in een zaak tegen de volwassene die toezicht moest houden, schreef de Britse krant *The Daily Telegraph* gisteren.

Een rechtbank onderzoekt of het meisje verantwoordelijk kan worden gehouden voor het ongeluk. Volgens de Oostenrijkse wet kunnen kinderen onder de veertien eigenlijk niet opdraaien voor dit soort ongelukken, maar kan er een uitzondering worden gemaakt als kinderen de gevolgen hadden kunnen overzien.

Dief verwisselt peperdure diamant voor nepper

Een dief heeft een diamant ter waarde van 1,7 miljoen Hongkongse dollar (omgerekend bijna 220.000 euro) verwisseld met een nepdiamant bij een juwelier in Hongkong.

Een Chinese man van in de dertig kwam gisteren de winkel binnen en stond te kijken bij de 3-karaats diamant. Op

een gegeven moment stond hij met het sieraad in zijn hand en heeft hij vermoedelijk een namaakdiamant teruggellegd, schrijft de *South China Morning Post*.

Een medewerkster ontdekte de diefstal en belde de politie. Sindsdien is er een kloppacht op de man geopend. De dief is nog niet gevonden.

Poolse tweelingbroers na 68 jaar herenigd

Poolse tweelingbroers hebben elkaar onlangs na 68 jaar weer in de armen kunnen sluiten. George en Lucjan vonden elkaar terug met de hulp van het Poolse en Amerikaanse Rode Kruis. Sindsdien zijn ze onafscheidelijk. "Ik wil alles over Lucjan te weten komen en hem mijn verhaal vertellen", aldus de geëmotioneerde George Skrzynecki. De tweeling werd in 1946 in Duitsland geboren. Hun Poolse moeder had dwangarbeid moeten verrichten en werd kort na de geboorte ziek. De kinde-

ren werden daarom in 1947 naar Polen teruggestuurd en kwamen in een kindertehuis terecht, waar ze door verschillende families werden geadopteerd. Op achttienjarige leeftijd vond George een brief waarin stond dat zijn biologische moeder hem jarenlang had gezocht en dat hij bovendien een tweelingbroer had. De moeder was in 1952 overleden. George emigreerde in de jaren zeventig naar de Verenigde Staten. Hij had niet gedacht zijn broer ooit nog te zien.

Domme inbrekers krijgen tv niet los van muur

Inbreken is niet voor iedereen weggelegd. Daar kwamen twee jonge Amerikanen uit Nashville achter. Wil je echt goed je slag slaan, dan moet je ook wat technische kennis hebben. Het duo wilde een megatv jatten, maar hun plan mislukte omdat ze het ding niet van de muur kregen.

Op een filmpje dat de politie heeft vrijgegeven is te zien hoe het duo met geweld de deur van de woning forceert. Daarna stort een van de inbrekers zich meteen op de tv. Maar zijn trek- en rukwerk is vruchteloos. Zijn maatje komt hem nog wel helpen, maar de tv blijft – zij het schots en scheef – hangen waar hij hing.

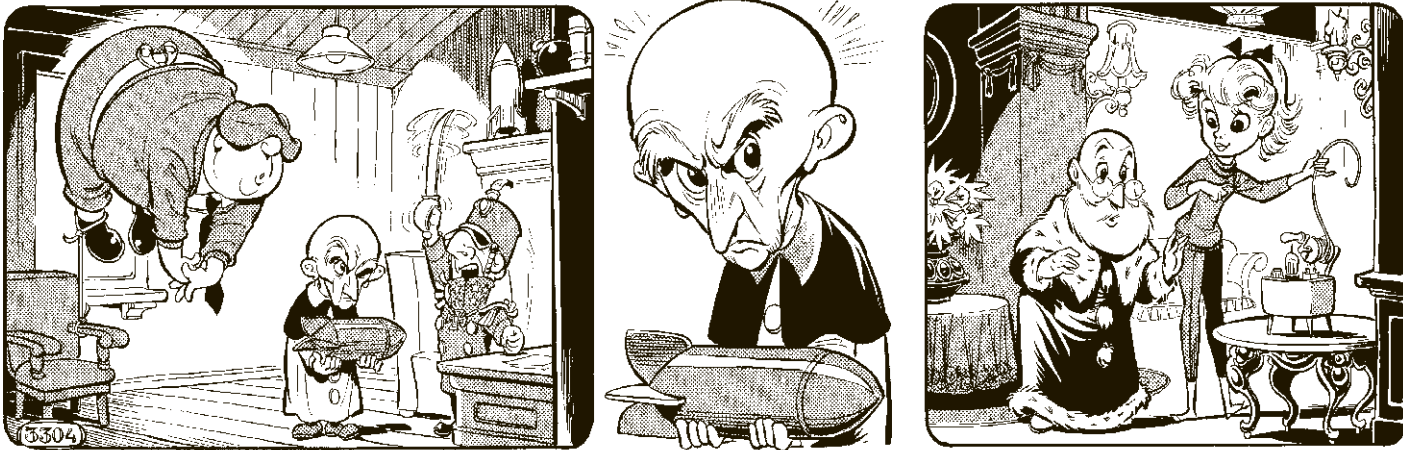
Volgens LiveLeak moest het inbrekersduo genoeg nemen met wat computerspullen, geld, een grasmaaier en een biertje.



Foto: Shutterstock

Koning Hollewijn en het gezichtsverlies

Door Marten Toonder



"Wij leggen ons hier niet bij neer!" riep generaal Hoetentoter, terwijl hij het leger aan een stoel verankerde. "Al heeft die spionne ook invloed op de koning, we zullen niet dulden, dat zij proeven van militair gewicht saboteert. Wij gaan naar het paleis, om uw uitvinding op te eisen!" "Het lijkt me belangrijker, dat ik eerst een middel zoek, om mijn gewichtloosheid op te heffen," zei professor Kerndrayer, die zich staande hield door middel van een zwaar kaliber granaat. "Ik kan het ongemak weliswaar gedeeltelijk verhelpen door mijn persoon te verzwaren, maar het blijft onaan-

genaam. Bovendien maak ik me zorgen over de invloed, die deze toestand op den duur zal uitoefenen op mijn geestelijke vermogens. Mijn brein is te kostbaar om in de waagschaal te stellen." Intussen had Wiebel Wip het apparaat naar het paleis gebracht en de koning verteld, wat er allemaal was voorgevallen. "En nu is de prof zelf zijn gewicht kwijt," besloot zij haar relaas. "Nou zal hij wel haast maken met het zoeken naar een tegenmiddel!"



Foto: Shutterstock

Hongerige krokodil eet poot 'maat' op

Bezoekers van een Australische dierentuin hebben een homp vlees tussen de hongerige reptielen gooit. De meeste krokodillen gaan meteen op het vlees af, maar één van de beesten pakt 'gewoon' een stuk vlees dat veel dichterbij ligt: de poot van zijn buurman. De krokodil neemt de poot van zijn het beest naast hem in zijn bek om zichzelf vervolgens twee

keer om zijn as te draaien. De gevolgen voor de buurman zijn desastreus: die is in een paar seconden zijn linkervoorpoot kwijt.

Het publiek was overduidelijk niet voorbereid op wat er komen ging. "O, mijn god. Hij bloedt", riep iemand. Terwijl anderen het bij schreeuwen hielden.

Hoofdkwartier Kerstman gered van ondergang

Het hoofdkwartier van de Kerstman in Fins Lapland is behoeft voor een bankroet. Een ander toeristisch bedrijf heeft een meerderheid van de aandelen gekocht en de belastingschuld van een

paar ton voldaan.

Het hoofdkwartier ligt in de plaats Rovaniemi, bij de poolcirkel. Het was in de problemen geraakt door teruglopende bezoekersaantal-

len en een navordering van de belastingdienst. De koper van de aandelen is Lapland Safaris, dat tochten met rendieren en sneeuwscooters organiseert.

Toeristen kunnen in de attractie onder meer het hele jaar door met de Kerstman op de foto in zijn werkkamer. Jaarlijks komen er zo'n 300.000 bezoekers naar het centrum.

Nederland heeft nieuwe oudste inwoonster

In een verzorgingshuis in Amersfoort is de oudste inwoonster van Nederland, Nelly de Vries-Lammerts, overleden. Ze was 110 jaar oud. Dat heeft woonzorgcentrum De Koperhorst, waar ze woonde, gisteren laten weten.

Nelly Hendrika Marie de Vries-Lammerts werd op 5 mei 1905 in Rotterdam geboren en verhuisde enkele jaren voor de Tweede Wereldoorlog naar Amersfoort,

waar ze de afgelopen tachtig jaar heeft gewoond. Ze is in de nacht van woensdag op donderdag overleden.

De nieuwe oudste inwoonster van het land, Geertje Kuijntjes, is ook 110 jaar en woont in Gorinchem. Ze is ongeveer 2,5 maand jonger dan de vorige recordhoudster. De oudste man van Nederland is op dit moment ruim 106 jaar en woont in het Brabantse Wanroij.

Duitser heeft weggegooid geld terug



Foto: Shutterstock

Een man uit het Duitse Wuppertal maakte afgelopen week de duurste fout van zijn leven. Hij gooide per ongeluk drie enveloppen met geld weg. En op het moment dat hij zich dat realiseerde was het vuilnis al opgehaald. Weg 12.000 euro, zou je denken. Inmiddels heeft hij het geld weer terug. Een gepensioneerde glasverzamelaar heeft het voor hem van de vuilnisbelt gehaald.

De slordige Duitser belde dinsdag ietwat gegeneerd de politie. Volgens *Focus* mom-

pelde hij wat over per ongeluk weggegooiden enveloppen. Dat er in totaal 12.000 euro aan cash in zat, volgde iets later. Voordat de politie goed en wel aan het zoeken was, meldde een 87-jarige man zich op het bureau met de drie enveloppen. Hij had ze gevonden toen hij glas van de vuilnisbelt aan het halen was voor zijn hobby.

De eerlijkheid van de bejaarde man zal wel beloofd worden. Hij heeft te horen gekregen dat een fors vindersloon op hem wacht.

Mensen

Ook iets leuks voor de Mensen-pagina ?

**Een jubileum, diploma of benoeming te melden ?
Wij plaatsen het graag op de Mensen-pagina**

Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar :
arubaredactie@amigoe.com o.v.v. "Mensen"

Buckles

By David Gilbert



Beetle baily

By Mort Walker



Tina's groove

By Rina Piccolo



Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman



Estafettemannen missen finale,
vrouwen gediskwalificeerd

Schippers straalt op podium bij ceremonie



Foto: AFP

Een stralende Dafne Schippers met haar gouden medaille tussen Elaine Thompson (l) en Veronica Campbell-Brown, die respectievelijk zilver en brons wonnen op de 200 meter.

PEKING — Dafne Schippers heeft vandaag haar gouden medaille gekregen voor de winst op de 200 meter bij de WK atletiek. Sylvia Barlag, een voormalige Nederlandse meerkampster en bestuurslid van de internationale atletiekfederatie IAAF, hing haar in het Vogelnest in Peking het ertmetaal om de hals.

Schippers genoot daarna in stilte, maar met een stralende lach van het Wilhelmus. Ze werd op het podium geflankeerd door Elaine Thompson en Veronica Campbell-Brown. Het Nederlandse sprintkanon wist de Jamaicaanse vrouwen gisteren nipt achter zich te houden. Met name Thompson zal daarvan balen. Met 21,66

liep zij een wereldtijd, maar omdat Schippers excelleerde met 21,63 (de vierde tijd ooit gelopen) moest de Jamaicaanse genoege nemen met zilver. Campbell-Brown werd in 21,97 derde. Dafne Schippers bereikte eerder op de dag met een barstende koppijn de finale van de 4x100 meter. “Ik heb vannacht niet veel uren gehad, want ik lag pas om kwart over twee op bed. Toen ik opstond had ik meteen een stevige migraine”, meldde ze na de race. Daarin liep het Oranjekwartier naar een Nederlands record van 42,32. Dat leverde de derde plaats op in de serie en het was de vierde tijd van alle deelnemende landen. “Mijn lijf voelde goed en ik wilde het team niet in de steek laten”, zei de Utrecht-

se. “Ik hoop de komende uren wat rust te nemen en hopelijk voel ik me in de finale beter. Maar deze reactie is natuurlijk niet zo vreemd. Ik heb deze week al drie wedstrijden gehad in tijden die ik nog nooit heb gelopen.” In de finale werden de estafettevrouwen slechts vijfde, waar het team zicht had op brons. Dafne Schippers, Naomi Sedney en Jamile Samuel leken op weg naar een medaille, maar bij de laatste wissel – Sedney op Samuel – ging het mis. Samuel moest inhouden om het stokje van Sedney over te nemen. De wereldtitel ging naar Jamaica. De Verenigde Staten werden tweede, voor Trinidad en Tobago. Kort na het eind van de race – de Nederlandse vrouwen dachten vijfde te zijn geworden – werd Oranje

Foor bezorgt NEC tweede zege

TILBURG — Navarone Foor heeft NEC opnieuw een overwinning bezorgd in de eredivisie, dit keer bij Willem II. Net als in de openingswedstrijd van het seizoen tegen Excelsior schoot Foor de Nijmeegse ploeg gisteren met een prachtig doelpunt naar drie punten: 0-1.

Met zes punten uit vier duels beleeft de kampioen van de Jupiler League een soepele rentree op het hoogste niveau. Willem II wacht nog altijd op de eerste overwinning van dit seizoen. Met Willem II en NEC stonden twee ploegen in Tilburg tegenover elkaar die vooralsnog grote moeite hebben met doelpunten maken. In de eerste drie wedstrijden wisten ze allebei pas één keer

te scoren. Bij de thuisclub kostte dat spits Richairo Zivkovic zijn basisplaats. Trainer Jurgen Streppel zette de huurling van Ajax op de bank en koos voor de lange Robert Braber in de punt van de aanval, in de hoop dat die wel voor doelpunten zou kunnen zorgen. Braber kreeg in het eerste halfuur twee goede kopkansen, maar de nieuwe spits knikte de afgemeten voorzetten van Lesly

de Sa en Nick van der Velden naast. Bij de bezoekers uit Nijmegen mochten de nieuwelingen Marcel Ritzmaier (gehuurd van PSV) en Joey Slegers (overgenomen van Feyenoord) direct in de basis beginnen van trainer Ernest Faber. Die hoopte daarmee een nieuwe impuls te geven aan zijn elftal, dat na de winst op Excelsior twee keer kansloos onderuit was gegaan. Het povere en weinig verheffende duel werd in de 64e minuut plotseling opengebroken door Foor. Die trok vanaf rechts naar binnen en krulde de bal met zijn linker-voet op prachtige wijze over Lamprou in de hoek: 0-1.

Van Gaal kijkt uit naar PSV

MANCHESTER — Manager Louis van Gaal van Manchester United liet de loting van de Champions League eerst goed op zich inwerken voordat hij met een reactie kwam. De oud-bondscoach van Oranje zei gisteren vooral uit te kijken naar de confrontatie met PSV.

“De bestuursleden van PSV zijn vrienden van me”, doelde hij op algemeen directeur Toon Gerbrands en technisch manager Marcel Brands. “Ze waren ook mijn bestuur bij AZ. Bovendien betekent het voor Memphis Depay een terugkeer naar Eindhoven.”

Manchester United komt op 15 september op bezoek bij PSV. “Ik verwacht niet dat we daar een vijandig welkom krijgen”, zei Van Gaal. “Memphis was een geweldige speler voor PSV, dus die zullen ze niet uitfluiten. PSV zal ons graag willen verslaan en extra gemoti-

veerd zijn. Daar moeten we mee omgaan. Ik ken veel PSV-spelers persoonlijk, dus het wordt voor mij ook een weerzien met oude vrienden.” Van Gaal stuurt scout Marcel Bout naar Eindhoven om morgen de topper tegen Feyenoord te bekijken. De andere opponenten in groep B zijn VfL Wolfsburg en CSKA Moskou. “Het kon slechter, maar ook beter”, concludeerde Van Gaal een dag na de loting.

Bertens haalt hoofdtoernooi US Open

NEW YORK — Tennisster Kiki Bertens heeft zich gisteren geplaatst voor het hoofdtoernooi van de US Open. De 23-jarige Westlandse won ook haar derde partij in de kwalificaties, tegen Renata Voracova uit Tsjechië: 6-0, 6-4.

Bertens mag daardoor voor het vierde jaar op rij meedoen aan het laatste Grand Slam-toernooi van het jaar. De tennisster uit Wateringen bereikte bij haar debuut in 2012 de tweede ronde, daarna strandde ze

twee keer op rij in de openingsronde.

Bertens staat in de eerste ronde van de US Open tegenover Mirjana Lucic-Baroni. De 33-jarige Kroatische is de nummer 48 van

de wereld, de tien jaar jongere Westlandse staat op de 109e plek. De winnares staat in de tweede ronde waarschijnlijk tegenover de Amerikaanse titelverdedigster en topfavoriete Serena Williams.

Bij de mannen staat Robin Haase in het hoofdtoernooi. De Hagenaar speelt in de eerste ronde tegen de Duitser Dustin Brown.

Sport

Dost leidt Wolfsburg langs Schalke



Foto: AFP

De Zwitserse verdediger Timm Klose (l) feliciteert Bas Dost met zijn doelpunt.

WOLFSBURG — Bas Dost heeft VfL Wolfsburg gisteren naar een overwinning in de Bundesliga geleid. De Nederlandse spits opende in de thuiswedstrijd tegen Schalke 04 na dik een kwartier de score, door een voorzet van Christian Träsch in te tikken.

In de tweede helft liep Wolfsburg verder weg bij de bezoekers uit Gelsenkirchen door doelpunten van Ricardo Rodriguez (strafschop) en Timm Klose. Bij Schalke bleef aanvoerder Klaas-Jan

Huntelaar droogstaan. Kevin De Bruyne ontbrak in de selectie van Wolfsburg. De Belgische spelmaker staat op het punt om over te stappen naar Manchester City, dat maar liefst 75

miljoen euro overheeft voor De Bruyne. “Het gaat nog om details”, zei technisch directeur Klaus Allofs voor de aftrap. Ook Ivan Perisic ontbrak bij de Duitse bekerwinnaar, hij gaat waarschijnlijk naar Internazionale. Met zeven punten uit drie wedstrijden gaat Wolfsburg voorlopig aan kop in de Bundesliga, Schalke heeft vier punten.

Lindeman wint bergetappe in Vuelta

LA ALPUJARRA — Wielrenner Bert-Jan Lindeman heeft gisteren in de Ronde van Spanje een prachtige overwinning geboekt. De 26-jarige coureur van LottoNL-Jumbo schreef de zevende etappe op zijn naam, een bergrit over ruim 191 kilometer met de aankomst bergop in La Alpujarra.

Lindeman bezorgde LottoNL-Jumbo daarmee de eerste zege in een grote ronde. De Drent is de eerste Nederlander sinds Bauke Mollema (2013) die een ritzege boekt in de Vuelta. Lindeman behoorde tot een kopgroep van vijf renners die de hele dag aan kop reed en een maximale voorsprong van dertien minuten kreeg. De sterke coureur uit Emmen,

die voor de derde keer in deze Vuelta mee was in een ontsnapping, bleef samen met Ilja Kosjegov (Lampre) vooraan over op de lange en steile slotklim. Kort voor de finish reed Lindeman weg bij zijn Wit-Russische medevluchter en boekte hij de mooiste overwinning uit zijn loopbaan. De Italiaan Fabio Aru, die achter de twee koplopers was weggespron-

gen uit het peloton met de klassemmentsmannen, kwam bijna een halve minuut na Lindeman als derde over de finish. De Colombiaan Esteban Chaves werd zesde en behield de rode leiderstrui. Tom Dumoulin ging knap mee in het spoor van alle favorieten en behield de tweede plaats in het algemeen klassement, tien seconden achter Chaves. De Ier Daniel Martin staat derde op 33 tellen. De Britse Tourwinnaar Chris Froome moest op de ruim 18 kilometer lange Alto de Capileira lossen en verloor tijd in het klassement.

Farah pakt unieke dubbel in Peking



Foto: AFP/Olivier Morin

Mo Farah viert zijn triomf door middel van de ‘mobotpose’.

eindigde hij als vierde. Maria Koetsjina en Anna Tsjitsjerova bezorgden Rusland vandaag twee medailles bij de WK atletiek in Peking. Koetsjina zegevierde bij het hoogspringen en zag haar landgenote brons pakken. Blanka Vlasic won

zilver. De Kroatische wereldkampioene van 2007 en 2009 lijkt daarmee een periode van vele blessureleed achter zich te hebben gelaten. Rusland pakte tot dusver pas twee medailles. Sergei Sjoebenkov won de 110 meter horden. Denis

Koedrjajtsev werd tweede op de 400 meter horden. Tot vandaag bevond Rusland zich in de medaillespiegel dan ook onder Nederland. Daar kwam door het hoogspringen wel verandering in. Rusland steeg naar plek zes.